

"B A D L O S E R"

I en hver dyst, enten det er fredelig kappestrid eller blodig krig, må de kjempende parter være forberedt på både medgang og motgang. På fotballbanen f.eks. er det god skikk mellom ærlige lag, at når motparten har scoret, så stiller den tapende part seg opp til ny dyst, uten snakk og skrik, for med sammenbitte tenner å søke utligning. Om spillerne i nederlagets stund fløy rundt langs tribunene, for å søke å bortforklare motgangen ved å framheve at det hele var planlagte tilbaketrekkinger som i høy grad hadde forbedret stillingen, og som nærmest må betraktes som et ledd i rekken av de tiltak som skal sikre den endelige seier, ville de skånselsløst bli utledd av publikum. Et slikt lag ville uten videre bli stemplet som "bad loser". - Dette glimrende engelske uttrykk, direkte oversatt "dårlig taper", har en videre betydning, nemlig en der ikke kan tape med anstendighet, med ære.

Den pågående verdenskrig kan sammenliknes med en fotballkamp, hvor det riktignok er flere spillere enn tilskuere, men som ikke desto mindre bør spilles etter de samme regler. Det lag som synder mot disse regler lager allerede under kampen pinner til sin egen lik-kiste, og taper for lange tider sitt ry som ærlige kjempere.

Aksepartenes propaganda under tilbaketog er et godt eksempel på "bad loser". I stort som smått søker propagandaaen å bortforklare tilbakegangen. De oppfører seg som uskikkelige småunger som skrikende flyr om kring og lager de mest usannsynlige løgner for å bortforklare oppmerksomheten fra sine uhell. Til deler griper de, når leilighet gis, til rampeguttenes utvei: å hevne seg ved å ramme helt uskyldige tilskuere, som er kommet i skade for å flire litt ekstra godt over nederlaget. Tenk bare på engelskmennenes innflygning over Oslo i september i fjor. For tyskerne hadde fått tid til å slå alarm, var bombene sluppet og angriperne på vei vekk. En god sportsmann ville ha forbannet uhellet, skjerp på sin vakt og tatt det hele som en skuffelse. Men hva gjør tyskerne? Jo, i sitt raseri går de løs på en rekke uskyldige borgere som de mistenker for å ha smilt i skjegget, utskriver svarte pengébøter, fengsler gode borgere og utkommanderer andre til "opprydningarbeide".

Tenk på de represalier som ble tatt mot den uskyldige befolkning på de steder hvor engelskmennene har gjort sine "raids". Fengsling av kvinner og barn, mord på norske borgere, tilintetgjørelse av fredelige hjem, i blindt hat slår de om seg fordi de ikke kan ramme dem som kom og drog igjen.

Hvis en gad å sette seg ned og lese avisene bakover i de siste par år, kunne en finne tusenvis av eksempler på det samme. Vi husker alle den kjeppropaganda som ble laget over Tobruks fall i fjor. Krigen var så å si avgjort i og med inntagelsen av denne by. Det var et godt skudd. Det innrømmet også engelskmennene, men de bet tennene sammen, gjorde nye kraftanstrengelser og resultatet ser vi i dag. Hele Libya er nåapt for aksen, Tripolis er erobret og aksetroppene klemt sammen på en liten strandstripe i Tunis. Har noen allikevel sett en eneste innrømmelse av dette nederlag? Å nei! I avisene her hjemme tuter de oss fulle med de mest strålende rapporter om den vellykkede taktikk som Rommel presenterer, en taktikk som ventes å bringe de mest strålende resultater.

Når Welikije Luki faller, innrømmes dette 14 dager etter, men i vendinger så sauset inn i forblommede ord og fraser at leseren knapt vet hva som er meningen. Når Stalingrad-armeen omringes og tilintetgjøres, blir det framhevet som et lysende eksempel på tysk disiplin og motstandskraft. Vi venter nå bare på meldingen om at en tropp på et par mann, i overensstemmelse med gitte ordrer, slår seg igjennom tilbake til de tyske linjer med flagget under armen. En strålende prestasjon, en seier for disse vidunderlige krigere som alltid bringer "hakekorset" tilbake, selv om et par hundre tusen mann stupet. - "BAD LOSERS"!

Gad vite hva "publikum" tenker? - Med publikum kan vi f.eks. tenke oss de hundre tusener av tyske mødre og enker som har mistet sitt dyrebareste på jorden. Tro om de jubler over det reddede flagg? - Nepp! De er hverken "Good losers" eller "Bad losers", de er bare "LOSERS".

v v v v v v v v v

4 FEB. 1943

DE SISTE KRIGSNYHETER FRÅ 1/2-1943.

RUSSLAND: Nyheten om at feltmarskalk Paulus var blitt fanget og den 6. armé ved Stalingrad utsløttet, ble kunngjort fra Moskva i går kveld, noen få timer etter at Hitler hadde forfremmet Paulus til feltmarskalk. Særmeldingen fra Moskva uttalte: Mellom den 27. og 31. januar utsløttet våre tropper på Donfronten de siste rester av de tyske tropper som var omringet på Stalingradfronten. I løpet av kampene og siden på grunnlag av de opplysninger fra de fiendtlige generaler som nå er våre krigsfanger, er det fastslått at den 23. november var de tyske styrkene der på minst 330.000 mann, når man regner med hjelpeingeniørtropper og politiavdelinger, ikke 220.000 som tidligere meldt. Tallet på fanger som ble tatt mellom 27. og 31. januar øket med 18.000 offiserer og menige. I løpet av den alminnelige offensiv mot de omringede fiendtlige styrker har våre tropper i alt tatt til fange 46.000 offiserer og menige, hvoriblandt 16 generaler. I tidsrommet fra 10. januar til 31. januar erobret russerne 744 fly, over 1.500 tanks, 6.000 kanoner, 7.000 maskingeværer, 76.000 rifler, 60.000 lastebiler, 7.000 motorsykler, 229 ammunisjonslager og store mengder av annet krigsmateriell. Sjefen for den 297. infanteridivisjon uttalte da han overga seg med sine tropper: Mange av oss generaler ønsket videre motstand for å være hensiktsløs etter at vi var blitt omringet, men Hitler insisterte på at vi skulle holde ut.

I Kaukasus rykker russerne fram på en 200 km. bred front fra jernbaneknutepunktet Tikoretsk, som ble erobret lørdag, og tyskerne blir presset tilbake i en smal soné langs Svartehavskysten. Kommunikatet i går kveld meldte at russerne nå står bare 50 km. fra Krasnodar som ligger ved den eneste jernbanelinjen tyskerne har igjen til Rostov. Kom. i midtids melder om nye framstøt på disse kanter. Maikop ble inntatt i helgen og Krasnodar trues nå også fra Maikop området. Etter erobringen av Maikop har russerne trent fram 25 km. til og besatt jernbaneknutepunktet Belorjetschensk på jernbanelinjen til Tuapse. - Man driver på med opprydningsoperasjoner mot de tyske og ungarske tropper vest for Voronesj. I området ved Kastornaja er en stor avdeling blitt utsløttet og 1.750 mann er tatt til fange. - De to framstøtene som truer Kursk og Karkow fortsetter og har hatt ny framgang. 2 jernbanestasjoner og 20 steder er inntatt, og mange tyskere overgir seg der de russiske tropper rykker fram.

NORD-AFRIKA: Dagens kommunique fra Kairo melder at den 8. britiske armé går inntok Suada i kystavsnittet. Suada ligger omtrent 2/3 av veien mellom Tripoli og den tunisiske grense. Kom. melder videre at britiske tropper har vært i kontakt med fienden vest for Suada. Patruljevirkksomheten fortsetter på resten av fronten og i det sydlige frontavsnitt har framskutte avdelinger av den 8. armé allerede gått over den tunisiske grense. Kom. melder at tunge allierte bombefly i går utførte et nytt angrep mot mål i Messina på Sicilia. Lørdag ble også Messina angrepet av store allierte bombefly og det ble oppnådd treff på havnen og endestasjonen for båtfergen til Italia. - Et kommunique som kom fra det allierte hovedkvarter i Nord-Afrika i ettermiddag melder at 19 fiendtlige fly ble ødelagt over Tunisia i går. 5 allierte fly savnes. Dokkene i Bizerte og Gabes ble angrepet. - På land i Tunisia gjør allierte styrker motangrep etter at en sterk tysk panserstyrke hadde gjort et framstøt og rykket fram omlag 5 km. Under et sammenstøt ødela amerikanske fly 20 tyske tanks og en del motorkjøretøyer. Et fransk kom. melder at tyskerne led store tap og bare hadde liten framgang i dette sammenstøtet. - Dagens italienske kom. innrømmer tapet av en korvett og en torpedobåt utenfor Tunisia. Det er nå blitt meldt at en korvett av den kanadiske marine nylig senket en italiensk undervannsbåt i Middelhavet.

VEST-EUROPA: Lørdag ble Berlin angrepet 2 ganger i daglys. Første gang var kl. 11, - da Göring skulle holde sin tale. Taler ble forsinket en time. Bare noen få timer etter at britiske Moskitobombefly hadde angrepet Berlin for annen gang, ble Hamburg utsatt for et kraftig nattangrep. Det brøt ut store branner. Dessuten ble mål i Vest-Tyskland bombet. 5 fly savnes. Ingen tyske fly var over Storbritannia i natt.

DEN DANSKE KRINGKASTING opplyste i går at arbeiderne i Atlasfabrikkene i København gikk til streik onsdag etter flyangrepet, og de forlange bedre beskyttelsesrom.

v v v v v v v v v

3539

Mappe 32
Eksp. 1/2
Årg. 1943

H A I E N E.

"Jet ville heller være helt svart enn stripet, jeg,
"sa negeren, han sa en "norsk" entreprenør."

A. Andriksen, harpist.

Tidligere "Tidens Tegn", p.t. London.

Det er vel noen og hver som har truffet den "norske" entreprenør, eller "jössing"-forretningsmannen som "dessverre" er nødt til å arbeide for fienden. ("De vet, mot bajonetter nytter ingen ting".) Han ferdes på høyfjellshoteller, på byens barer, der han hører til dem som får den tredje drinken, eller han har hytte på landet og stort lager av skråtobakk. Han er svartebørsens beste kunde, og han har skapt en pen liten ekstraintekt for fattige innehavere av brønnevinskort, som heller ofrer drammen enn å ta arbeid for tyskerne. Han har nemlig en merkelig tørst som ikke all verdens dobbeltrensede låter til å kunne slukke, hva det nå enn kan komme av. Ja, for han har en ypperlig samvittighet og er en strålende patriot hvor man enn treffer ham, og han kan ikke nok prise lærere, prester og menigmann for den kampen de fører, som ikke kan bringe dem annet enn sult og nød. Dessverre er han ikke selv i den stillingen ("De vet, revolveren for brystet, og alt ansvaret.")

Like etter 9. april var det naturligvis ikke så greit for mange. Det så fortvilet ut for mange av de store forretningene. De stod der med sine funksjonærer og arbeidere og visste ikke hva de skulle gjøre. Krigssituasjonen så håpløs ut, og det forekom en at det ville være vannvidd å la hele landets næringsliv ende i kaos ved å opprette en 100 % front av passiv motstand.

Den gang var det jo også meningen at landet skulle bygges opp, de bombede byer skulle gjenreises og nye livsviktige industrier grunnlegges. Det var rimelig at entreprenører og forretningsfolk ble interessert. Store lønninger og fete fortjenester lokket. Det ble det reneste kappløp nordover for å arbeide på anlegg.

Det varte ikke lenge før vi oppdaget at det slett ikke var landet som skulle bygges opp igjen. Det ble heller ingen ting av de livsviktige industrier og gjenoppbygningen av de bombede byer for det norske folk. Det ble flyplasser, hvorfra tyskerne kunne bombe norske skip i Nordsjøen og Ishavet, befestningsanlegg som skulle knuse alle våre håp om at befrierne noen gang skulle komme i land, sprengstoffindustri til å ødelegge norske verdier og ta norske liv i kampen utenfor Norge, og det ble næringsmiddelindustrier som skulle ta seg av vår matproduksjon og sikre den for Tyskland. Det ble et arbeid som utelukkende gikk ut på å smi våre egne lenker og rydde veien for den fullstendige nød og elendighet for oss selv.

Dette ble de med på disse "norske" entreprenører og forretningsmenn. Det ble for fristende med de lett tjente penger. Men mange forlot heldigvis båten da de skjønnte hvor det bar hen. Allikevel er det ennå mange igjen av disse "haiene". Det er dessverre ikke bare slike som alltid vil opptre som "konjunktur-haier" i lignende situasjoner, de bærer ofte gamle gode forretningsnavn. De unnses seg imidlertid ikke for å melde alt "utsolgt" til sine gamle norske kunder, fordi det er mer å tjene og flere fordeler å oppnå ved å la alt sammen gå til tyskerne.

Det er forresten meget som tyder på at de ikke føler seg så sikre lenger, disse haiene. De sitter der med hendene fulle av penger og vet ikke sin arme råd. Så forsøker de å plassere dem i hoteller, bygårder, bondegårder eller andre bedrifter som står på grunn av krigen. Dette kan de gjøre fordi det dessverre er mange som må realisere sine virkelige verdier, folk som ikke har villet være med på å tjene blodpenger på sin egen ødeleggelse.

I sin usikkerhet blir de allikevel sittende i sine gode stillinger og mener at deres utvendige "jössing"forhold skal være god nok beskyttelse for dem. - Men de har grunn til å føle seg utrygge. Deres virksomhet er hele tiden blitt nøye fulgt og vil etter krigen bli ytterligere gransket. Selv ikke ved den smarteste overføring skal det lykkes for dem å unndra seg ansvaret for disse blodpenger.

v v v v v v v

DE SISTE KRIGSHELDINGER PR. 3. FEBRUAR 1943.

VEST-JUROPA: Britiske fly foretok i natt et konsentrert angrep mot Köln. På mindre enn 20 min. kastet de en mengde sprengbomber, deriblant 100 to-tons bomber og dessuten flere tusen brannbomber. 5 fly savnes. - Det britiske flyvåpen har angrepet Köln i alt 112 gange.

Over 200 britiske jagerfly foretok tokter over Nord-Frankrike i går og eskorterte dessuten britiske bombefly under angrep mot transportmål over Brügge og Abbeville. Alle flyene kom velberget tilbake. Man så ikke et eneste tysk fly over Abbeville-Brügge området, og det var heller ikke noen ild fra luftvernet i de 25 min. angrepet varte. Norske flygere skjøt ned et tysk jagerfly. Utenfor sydkysten av Norge ble en tysk flybåt skutt ned av et fly fra kystkommandoen. - Noen få tyske fly nærmet seg nordøstkysten av England i natt, men ingen bomber ble sluppet ned.

RUSSLAND: Den russiske offensiv truer nå 4 av hitlers hovedforsvarslinjer i Syd-Russland, nemlig: Kursk, Karkow, Rostow og Krasnodar. 3 russiske kolonner nærmer seg Krasnodar, det siste store jernbaneknutepunkt i Kaukasus som fremdeles er på tyskeres hender. Truslen mot Rostow er blitt sterkt øket, da russerne rykker fram langs jernbanen fra Salsk. - Fra Donetsfronten nord for Rostow melder russerne at de har inntatt 13 steder til. I et flyangrep mot flyplassen i Voroschilowgrad ble 23 tyske fly ødelagt. Fra Voronesjfronten lenger nord, melder kommunikatet i dag at 2 store beboede steder er blitt erobret. Et tysk motangrep førte ikke til noe. - Von Kleists armé i Vest-Kaukasus blir jevnt og sikkert trent bakover mot kysten av Det Asovske Hav. Russerne står 35 km. fra Krasnodar, som er det eneste jernbaneknutepunkt av betydning tyskerne har igjen i Kaukasus. - Avslutningen på slaget om Stalingrad ble kunngjort i et sarkom. I går kveld der det het: Sovjetstyrkene har nåbrakt ut av verden de siste rester av de tyske tropper som var omringet i Stalingrad-området. I dag, 2. februar, er det historiske slag om Stalingrad blitt avsluttet med endelig seier for den røde armé. I løpet av de 2 siste dagene er fangetallet øket med 75.000, og det samlede antall fanger i Stalingrad-området fra 10. januar til 2. februar er dermed kommet opp i 91.000 offiserer og menige. I slaget om Stalingrad har de røde arméer alt i alt tatt til fange 24 generaler og over 2.500 offiserer. - Et sarkom fra hitlers hovedkvarter i dag stadfestet at slaget om Stalingrad er avsluttet. Etter denne kunngjøring spilte Berlin kringkasting begravellesmusikk, og samtlige tyske radiostasjoner iakttok 3 minutters stilhet. Etterpå ble det sendt ut en melding om at det er påbudt 3 dages sorg over hele Tyskland.

NORD-AFRIKA: Dagens kommuniké fra Kairo melder at britiske tropper i kystavsnittet har okkupert Zelten og har vært i kontakt med fienden som trakk seg tilbake i retning av Sisida(?) Zelten ligger omtrent 30 km. fra grensen mot Tunisia, og Sisida omtrent 20 km. Kom. melder også om fortsatte luftangrep mot fiendtlige skip utenfor kysten av Tunisia. Det er meldt tidligere at 7 små fartøy ble ødelagt i et angrep mot Zarzis, som er den første aksehavn på tunisisk side av grensen. Et tysk bombefly ble skutt ned over en flyplass på Sicilia natt til i går. Ingen britiske fly gikk tapt. - I Midt-Tunisia har britiske tropper drevet tyskerne tilbake til de stillinger de tidligere hadde. - Det blir meldt i dag at amerikanske tropper, som opererer lenger sørpå, i ryggen på Rommels Afrikakorps, rykker fram i to kolonner mot et punkt som ligger på jernbanen fra Gafsa til Sfax.

DE FJERNE ØSTRE: Marindepartementet i Washington opplyste i går kveld at det har vært en rekke sammenstøt mellom amerikanske og japanske fly- og flåtestyrker i Salomonområdet. Kommunikatet sa videre at den økede aktivitet fra Japans side tyder på at japanerne vil gjøre et nytt forsøk på å gjenvinne herredømmet over hele Salomonområdet. Både de amerikanske og japanske styrker har lidt tap, heter det videre. Den amerikanske marineminister, oberst Knox, betegnet i dag operasjonene som et større japansk oppklaringsstøt. Det ligger en lang og hard kamp foran oss, sa han.

DANMARK: I tillegg til de streikene som er brutt ut i København etter det tyske luftangrep i forrige uke, har nå arbeiderne ved en motorfabrikk i Kalunborg også gått til streik som protest mot mangelfulle beskyttelsesrom.

CHURCHILLS besøk i Tyrkia og på Cypren blir i dag kommentert over hele den frie verden. Moskva-pressen gjengir kommunikatet på framtrede plass. På den annen side har man i Berlin og andre hovedsteder under tysk styre, vist usedvanlig tilbakeholdenhet, men denne ordknapphet kan ikke dekke over den pønlike overraskelse som besøket har vakt i Wilhelmsstrasse.

v v v v v v v

ETAPPER I TYSK PROPAGANDA

De første trykksaker fra tysk hold etter krigsutbruddet som vi fikk stiftet bekjentskap med var plakater og løpesedler omhandlende besettelsen. Den historiske løpeseddel som 9. april 1940 ble utdelt på Karl Johan, hadde følgende ordlyd: "For å foregripe et engelsk angrep, har sterke tyske militærenheter i dag tatt de viktigste militære objekter i Norge og Danmark i besiddelse, for derved å beskytte det norske og danske kongerikes nøytralitet. Over disse forhold regulerer blir der for tiden truffet overenskomster mellom den tyske riksregjering og den Kgl. norske regjering. Av Norges hær og flåte må der ventes at enhver passiv eller aktiv motstand uteblir. Det ville være fullkomment nytteløst å bli brutt med alle maktmidler."

Allerede her har man en prøve på den særlige form for sannhet som tyskerne dyrker i sin propagandavirksomhet. Vi skulle snart komme på det rene med arten av den "beskyttelse" som Norge ble gjenstand for. En av de første dage etter besettelsen hadde nemlig kioskene i Oslo til salgs en "Deutsch-Norwegischer Soldaten Sprachführer", hvori vi med forbauselse kunne lese hvordan soldatene lærtes opp til å beskytte de norske verdier. I et avsnitt om Erkundung: Ortschaft heter det: "SIND SIE DER BURG HEIMISTER? WO IST DIE KASSE? WIL VIEL KROBEN SIND DARIN? HABEN SIE NOCH MEHR GELD? ICH BESCHLAGNAHME DIE GELDER." - Dermed er tonen gitt, og mens propagandaen lirer av sine smukke fraser om Tysklands hjelp til Norge, så er praksis en helt annen så vel for pengers som varers vedkommende, noe vi alle har fått føle gjennom disse krigsår.

Et av tyskernes dummeste og dristigste propagandatriks var plakaten med teksten: SMADRET, som skulle vise at den russiske hær var knekket sommeren 1942. Vinteroffensiven 1943 har tilstrekkelig kraftig motsagt denne påstand. Nettopp i denne tid, da de tyske tropper er utryddet ved Stalingrad, må en med et smil tenke på den blest som det i september ble gjort om en forestående tysk erobring av denne by. Reichskommissars Pressabteilung ga 16/9-1942 følgende ordre til de "norske aviser":

"Kampen om Stalingrad nærmer seg sin vellykte avslutning. De meldinger som hittil foreligger må fortsatt offentliggjøres med godt utstyr på første side. Avisene gøres allerede i dag oppmerksom på at under offentliggjørelsen av Stalingrads fall, som vil bli gitt i en særmelding fra forsvarsmaktens overkommando, må denne melding offentliggjøres på første side med overskrift som strekker seg over samtlige spalter. Den "norske presse" oppfordres til å forberede stoff om dette for at den seierrike avslutning av de store kamper om Stalins by blir framhevet på en virksomfull måte. Man venter at pressen etter Stalingrads fall også behandler byens politiske og økonomiske betydning."

Nå får sikkert pipen en annen lyd. Snart får vi høre at i grunnen er Stalingrad uten enhver betydning. Den var bare en klamp om foten på de tyske "marsjerende forsvarsøyer" under deres stadige tilbaketrekning til "stabilisering av hovedkamplinjen", hvor nå denne måtte befinne seg.

Et hovednummer i tysk propaganda har vært å skremme med bolsjevikene. Det er ikke noen gitt å kunne spå nøyaktig hva framtiden vil kunne bringe, men det er i et hvert fall et faktum at Norge hittil aldri har hatt noen konflikt med Russland. Når dertil kommer at vi i mellomtiden ved selvsyn har lært det tyske system å kjenne, da er det ikke så underlig at også denne skremmetaktikk har falt til jorden. Tyskerne har hatt en egen evne til å legge seg ut med de land de "beskytter". Dette kommer til dels av at de er helt blottet for psykologisk sans både i sin propaganda og i sin opptreden. De regner ut fra tysk mentalitet og undervurderer derved sitt publikum.

Forholdet til presse og publikum er i like høy grad preget av frykt for fritenkning. Pressen er ensrettet og våre radioapparater fratatt oss. Forskjellen mellom England og Tyskland er på dette punkt iøynefallende. Mens tyske aviser inneholder notiser om "Zuchthaus für Abhören ausländischer Sender", gir engelske aviser sine lesere opplysninger om til hvilke tider de kan lytte til sending på engelsk fra Tyskland. - Om det sprog som tyskerne anvender i sin propaganda kan det med rette sies at det er dårlig tysk oversatt til ennå dårligere norsk. Ved en direkte kritikkløs oversettelse av tyske ord og vendinger til norsk, kommer det ofte et komisk skjær over deres mest høytidelige ytringer. Tonen, som i de første år var preget av arroganse, begynner nå da nederlagets dag nærmer seg, å få en stenk av syk sentimentalitet over seg. Med passende mellomrom forteller de oss også hvor "storsianet" de er.

Allt i alt kan en trykt si at den tysk propaganda, agitasjon og framferd her i landet har vært ypperlig egnet til å utvirke akkurat det motsatte av det som er tilsiktet.

v v v v v v v

DE SISTE KRIGSMELDINGER PR. 5/2-43.

VEST-EUROPA: Igår ble det meldt at britiske bombefly hadde foretatt et kraftig nattangrep mot Hamburg. 16 britiske fly gikk tapt. Dette var det annet store angrep mot Hamburg i løpet av en uke. - Videre ble det meldt at tunge amerikanske bombefly angrep mål i det nordvestlige Tyskland på onsdag. - I dag meldes at det britiske flyvåpen rettet angrep mot Italia, Frankrike og Tyskland. Hovedmålet i Italia var Tourino, som er midtpunktet for den italienske bilindustri. Tourino ble kraftig bombet under de beste værforhold. Skjønt forsvaret her øyensynlig var blitt forsterket, var det like lite effektivt som i desember. En italiensk marinebasis i Genuabukten ble også bombet. - I Frankrike var marinehavnen Lorrien målet for et stort og konsentrert angrep. Også her var det gode værforhold. - Under speiderflygning over Tyskland ble mål i Rhur bombet. Fra alle disse omfattende operasjoner savnes 3 britiske bombefly. - Amerikanske bombefly gjorde i går sitt annet dagangrep mot Tyskland. De angrep mål i Nordvest-Tyskland. 5 amerikanske bombefly gikk tapt. Det var mange trefninger med tyske jagerfly, hvorav mange ble skutt ned. 2 britiske flygere melder at de i løpet av 20 minutter gjorde de i går 11 vellykte angrep mot lokomotiver i Nederland.

RUSSLAND: De siste offisielle meldinger sier at Scigry og Tim på Kurskjernbanen er blitt erobret og dette bærer vidnesbyrd om russernes press i området mellom Kursk og Karkow til det Asovske Hav. Middagskom. meldte om fortsatt framgang henimot Kursk, om nye nye seire sydøst for Karkow og om et stadig press fra syd mot de tyske styrker som faller tilbake i retning av Karkow. Russernes offensiv på sødfronten har avskåret tyskernes jernbanenett på ikke mindre enn 7 forskjellige steder. Ved erobringen av Kusevskaja, et jernbaneknutepunkt 75 km. syd for Rostow, har russerne praktisk talt avskåret all forbindelse mellom tyskerne i området ved Rostow og tyskerne i Kaukasus. Russerne tar seg nå særlig av disse to gruppene som er trykket sammen i trange områder ved Rostow og på den østre siden av Kertsj-stredet. I meldinger i går het det at tyskerne har forsøkt å sette over streket ved Kertsj, men det russiske marine- og flyvåpen har stillet store vanskeligheter i veien, særlig da det Asovske Hav ennå ikke er islagt. Tyske meldinger sier at russiske flytransporterte tropper har gått ned bak Noworossijsk. Det russiske midnattskom. meldte at den kile som er sprengt inn i de to retirende tyske arméer i Kaukasus, som rykker henholdsvis mot det Asovske Hav og Rostow er blitt utdypet. Dette er oppnådd ved Minskaya, 55 km. fra Jeisk ved det Asovske Hav. Jeisk og Tamanhalvøya, som ligger lenger syd og rett overfor Kertsj, er de eneste to mulige bruhoder som de tyske arméer i Kaukasus kan bruke under retrett. En evakuering over streket ved Kertsj skal allerede ha begynt. - Russerne har også fortsatt framstøtene sydøst for Karkow etter at de nylig erobret det viktige jernbaneknutepunkt Kupjasnk. Nord for disse framstøt har russerne avskåret jernbanen mellom Kursk og Orsk, og står nå mindre enn 30 km. fra . . . Flere andre bebodde strek er også blitt gjenerobret. - Det er meldt at et fiendtlig transportskip på 10.000 ton er senket i Barentshavet. Det er det andre store skip som blir senket i dette farvann de to siste dage. - Tyskerne overgir seg nå i større antall og offisielt regner man i dag med at siden den russiske offensiven begynte har gjennomsnittlig 4.660 tyskere overgitt seg pr. dag. Dette tall er omtrent det samme som under de tyske arméers nederlag i august, september og oktober 1918, da gjennomsnittlig 4.050 tyskere overga seg pr. dag.

MIDDELHAVSOMRÅDET: Etter et omfattende dagangrep av allierte fly stasjonert i Middelhavet, har allierte jagerbombefly fortsatt angrepene mot fiendens skipsfart utenfor Tunisia. Palermo ble bombet natt til torsdag og store branner brøt ut. Alle de allierte fly kom velberget tilbake etter disse operasjonene. Dagens kommuniké melder at 25 tyske jagerfly ble skutt ned under bombing av tyske og italienske flyplasser i området ved Gabes i går. 10 allierte fly vendte ikke tilbake. Dokkene ved Bizerta ble atter bombet i natt. - Til lands fortsatte den 8. britiske armé patruljevirkosomheten i grensområdet ved Tunisia. Størstparten av Rommels styrker har nå trukket seg tilbake bak Marethlinjen. Von Arnims styrker i Tunisia trues av iherdige framstøt av britiske, amerikanske og franske tropper i midt-avsnittet. I de siste dager har britiske luft og sjøstridskrefter senket 16 fiendtlige forsyningskip og skadet 3 til i Middelhavet.

DET FJERNE ØSTEN: Rabaul på Ny Britannia har hatt 5 nattangrep på rad. Det er ennå ingen nyheter om resultatet av de store sjø- og luft-slag som raser utenfor Guadalcanal. På solve øya har amerikanerne drevet japanerne lenger tilbake.

v v v v v v v

Et godt og slagferdig navn har ofte vist seg å være av uvurderlig verdi for et mindre godt produkt. Norsk film har ikke alltid vært av topp-klasse. F.eks. var dette tilfelle med filmen "DET ER IKKE TE Å TRU", men navnet var til gjengjeld utmerket.

Man kunne være fristet til å foreslå at navnet på alle "norske" aviser ensrettes. Det skulle være et rimelig forslag all den tid innholdet praktisk talt er likt. Og da kunne en neppe finne et bedre navn enn den norske film-tittel "DET ER IKKE TE Å TRU".

Folk flest har lett for å skjelle ut de "norske" avisene være, men det skulle de ikke gjøre. Sett deg godt til rette i din lenestol, tend pipa, (hvis du har litt igjen) og Brett så ut dagens avis. Litt f.eks. litt på Aftenposten for 1. februar. Det er ikke te å tru! Krigen er nemlig nesten slutt. Først ut på femte og sjette side finner du litt krigersk stoff. Resten er taler, en flom av ord. - Riktignok kunne ikke hitler selv holde tale denne gang. Han har etter sigende for mye å pusle med ved fronten. Allerede det var en meget interessant opplysning. For når hitler selv har så meget å bestille at han ikke har tid til å holde taler, da er situasjonen sikkert alvorligere på østfronten enn vi kanskje tenker oss. Det er faktisk ikke te å tru! Til gjengjeld fikk Goebbels anledning til å lese opp en proklamasjon hvis innhold ikke har skaffet forfatteren stort bry. Det var bare å slå opp i arkivet og finne noen gamle taler, pusse litt på dem og sette dem pent sammen, så fikk vi et vakkert stykke nytt arbeide.

Med fete typer forkynner Goebbels at fra nå av vil det tyske folk bare kjempe og arbeide for seiren. Det er det være tillatt for et lite null som forfatteren av disse linjer å spørre om hva det tyske folk egentlig har drevet med i de 3 år krigen har vart?

I slutten av sin proklamasjon pakaller hitler den allmektiges bistand. Tja, det er egentlig ikke noe nytt. Det er nokså kjent at forherdede sjeler kort før sin avreise fra dette jordiske liv søker audiens hos høyere makter for å bedre sin stilling. For de flestes vedkommende er det en ærlig sak. Det ønske om å gjøre godt for gamle synder. Men vi tror neppe hitlers anmodning om bistand blir tatt helt alvorlig. Den er nemlig ikke te å tru!

Den italienske generalstabsjef er trått tilbake, leser vi også. Det tror vi så gjerne. En syndebook av og til stiver godt opp. Av større interesse er opplysningen om at Grossadmiral Räder er utnevnt til Admiralinspektør og heretter skal fungere som den Führers første rådgiver i Marinepolitiske spørsmål. Det høres ikke særlig oppsiktsvekkende ut. Men lenger nede i teksten leser vi at utnevnelsen skyldes svekket helbred hos Grossadmiralen. Da skjønner vi ikke fult så meget. Det høres nokså betenkelig ut at hitlers første rådgiver skal være en syk mann. Til slutt leser vi at nå kan de allierte bare passe seg, for nå er Donitz utnevnt til Grossadmiral. En kunne fristes til å spørre hvorfor så ikke er skjedd tidligere?

I sin trengsel flokker Europas folk seg om Tyskland, leser vi et annet sted. Vi minnes å ha lest at ulvene når de er sultne pleier å flokkes om det sted hvor maten er samlet og venter på anledningen til å gå løs når motstandskraften svikter. Det kunne hende at Europas folk nok kom til å trengse seg litt tettere inn på Tyskland enn egentlig nødvendig. Det kan komme den dag da ulvene marsjerer opp i Berlins gater, mens befolkningen står og koper og faktisk synes at DET ER IKKE TE Å TRU!

v v v v v v v v v

OVERLÆRER JØSSINGBO: Jeg er enig med Goebbels. Stalingrads forsvarere bør stå som eksempel til etterfølgelse for hele Tyskland. Det er formelig som å høre Ibsen: "Fåfengt var dog å jær fødsel, legg jær stilt og tjen til gjødsel".

Dessverre, det finnes jo noen som pleier omgang med landets fiender for å oppnå økonomiske fordeler, så overlærer Jøssingbo. Og så vendte han seg mot byggmester Midelvei og tilføyet: "Ikke bare skjøger, herr entreprenør!"

v v v v v v v v v

Mappe 32
Ekspl. 1/2
Arg. 1943
D. 8. 1943

MIDDELHAVSOMRÅDET: I dagens kommuniké fra Kairo heter det at tunge allierte bombefly rettet et stort dagangrep mot Napoli i går. Fulltreffere ble oppnådd på skip og store branner bröt ut i havneområdet. De allierte skjöt ned 2 jagerfly og skapte et av sine egne. - Det allierte hovedkvarter i Nord-Afrika meldte i ettermiddag at en styrke flygende festninger og Marowfly, eskortert av jagere angrep det viktige støttepunkt Kaliari på Sardinia i går ettermiddag. Fly på bakken ble satt i brann og det falt bomber på flyplasser, bygninger på flyplasser og på sjöflystasjonen. 5 fiendtlige fly ble skutt ned. Etter dette dagangrepet gikk Wellington bombefly til angrep mot andre flyplasser på Sardinia i natt. Dagens Kairokom. melder også om andre vellykte angrep som allierte jagerbombefly rettet mot jernbanekommunikasjoner på Sicilia. Et fiendtlig transportfly ble skutt ned. - Havnen i Palermo ble bombet natt til lördag. I dagslys lördag var jagerfly over Syd-Sicilia og angrep jernbanetog med god virkning.

Om kampene til lands melder dagens Kairokom. at den 8. armé i går var i kontakt med Rommels Afrikakorps i kystområdet vestenfor Zizida, i de tunisiske grensetraktene. I det midtre avsnitt ble fiendtlige panservogner drevet på flukt. Allierte jagerbombefly angrep fiendtlige transportere vestenfor Ben Gardane, 30 km. fra grensen. - Reuters Kairokorrespondent sier at de stadige britiske luftangrep mot aksens blokkhus langs Rommels retrettlinje tyder på at den britiske armé snart vil gå til angrep. - I det midtre Tunisia fortsetter kampene i åslandskapet som grenser til lavlandet ved kysten.

VEST-EUROPA: Britiske bombefly rettet i natt det kraftigste angrep hittil mot ubåtstasjonen i Lorrion. Forelödhige meldinger viser at det ble gjort store ödeleggelser. Mål i Rhurområdet ble også angrepet i natt. 7 britiske fly savnes. Under offensiven mot ubåtene er Lorrion nå blitt angrepet av britiske fly over 50 ganger, og ved patruljeflygning i slutten av januar ble det fastslått at 16 mål av arsenalområdet nå er lagt i ruiner. - I går fortsatte britiske fly sine angrep mot tyske transportere i Nord-Frankrike og Belgia. 1 jagerfly gikk tapt. "Det britiske luftdepartement opplyste i går at britiske bombefly natt til söndag la en mengde miner i fiendtlige farvann, og et fly som var på speidertokt over Vest-Tyskland angrep mål i Rhinland. Også lördag foretok britiske jagere og jagerbombefly en rekke angrep mot jernbanemål i Nord-Frankrike, Belgia og Nederland.

RUSSLAND: Det russiske kommuniké i dag melder at offensiven omkring Rostow fortsatte i hele natt. Igår ble det meldt at Batajsk, som ligger 10 km. sør for Rostow var inntatt. Det var hårde gatekamper fra hus til hus for byen ble tatt. Lenger sør hadde russerne slått seg gjennom til Det Asovske Hav og inntatt byen Jeisk, og dermed har tyskerne mistet en nyttig utskipningshavn. Stillingen for de tyske styrker som trekkor seg tilbake til Det Asovske Hav blir stadig vanskeligere, etter hvert som russerne bryter gjennom de tyske linjer og gjør ringen rundt tyskerne tettere og tettere. - Nordvest for Rostow trenger russerne hurtig dyper inn i Ukraina. Etter erobringen av Kromatorskaja fortsatter det russiske framstöt og flere bebodde strök er inntatt i dette område. Et framstöt som går i mer vestlig retning har brakt russerne nærmere Karkow, og dagens kom. melder at et stort sted vest for Kupjansk er blitt inntatt. En omgiving fra Berlin sier at det ikke eksisterer noen frontlinje i dette avsnitt. Av de forvirrende tyske meldinger framgår det tydelig at tyskerne ikke selv er riktig klar over hvor noen av deres avdelinger befinner seg. Nord for Karkow er jernbane til Kursk blitt avskåret ved erobringen av Gortitsjkow (?). Lenger nord, mellom Kursk og Orel har russerne drevet en dyp kili inn i de linjer som tyskerne holdt i hele fjor vinter. I går kveld ble det meldt at også Fatoz, på hovedveien fra Kursk til Orel, 35 km. vest for jernbanen var blitt erobret.

CHURCHILL kom tilbake til London i går formiddag. På hjemturen besøkte han det allierte hovedkvarter i Algier, hvor han hadde konferanser med general Eisenhower, admiral Cunningham og den britiske minister i Nord-Afrika. Noon få timer etter at Churchill var kommet til London holdt han en konferanse med marinoministeren, kommanderende admiral, flyvåponets stabsjef og en rekke andre militære rådgivere.

NYE AVDELINGER av kanadiske tropper er kommet velberget fram til Storbritannia til tross for at ubåter forsökte å stanse konvoyn.

REGJERINGEN I PERU har sendt ut en orklæring der den kunngjør at den slutter opp om Atlanterhavserklæringen. Brasil sendte ut en lignende kunngjöring på lördag.

ET KOM. FRA INDIA i dag melder at Liberator bombefly i natt kastet bort i mot 30 ton tunge bomber mot japanske mål i Rangoon. En annen formasjon bombefly bombet i går en japansk-okkupert landsby i Akyab-området. Langs kysten ble det gjort angrep mot skip i kystfart. Ingen fly gikk tapt.

v v v v v v v v v

ROTTENE FORLAT H DET SYNKENDE SKIP.

Siden offensiven i Afrika og Russland mer og mer har tatt form av et skred har medlemmene av Nasjonal Samling også mer og mer blitt grepet av panikk. Disse reindragede opportunistene er nå i full gang med å foreta seg nøyaktig det som enhver kjender av nazimentaliteten har spådd for lengst: De begynner å spille gode jössinger. I virkeligheten har de nå aldri vært annet enn gode landsmenn, som har sett med sorg både på tyskernes og deres eget partis sadistiske og systematiske terrorvelde i vårt land. De har på alle vesentlige punkter vært ganske uenig. Er det noe som kan legges dem til last, så er det bare at de har vært idealister, (hva har vi andre vært?) har villet frelse vårt land fra kommunismen - de har alt glemt demokratiet, plutokratiet, kapitalismen, jodeveldet, det engelseke barbari o.s.v.

Det er vel kjent at nazister i alle størrelser i de siste uker har forsøkt å overbevise sine nærmeste jössingkreter - de som på oppjørets dag vil bli deres farligste vidner - at de egentlig hele tiden har vært av presis samme mening som de selv.

Det er også vel kjent at det sirkulerer et forrolig skriv innen vide NS kretser hvori medlemmene får klare direktiver om hvorledes de har å forholde seg for å berge seg over i nordmennenes rekke på oppjørets dag. Rent kynisk, men helt typisk for de moralsk forkvlede nazister, opplyses det at nazistene sikkert kan regne med meget lempelig behandling under de nye tingenes tilstand, som da vil inntre her i landet.

Men den mest selabre "omvendelse" er dog den som fant sted søndag 7. februar i Uranienborg kirke. Det var for kirkens skyld ille at denne "omvendelse" skulle finne sted under et kirkehvelv. Den norske kirke har utført et beundringsverdig arbeid i kampen mot forrederpartiet. Kirkens menn har både gjennomskuet og avdekket det moralske falskneri som NS med så stor nidkjærhet har prestert overfor det norske folk. Ille er det da at en norsk kirke er blitt gjenstand for et av de frekkste - ja, til dags dato det frekkste - forsøk på å redde seg bort fra det synkende forredereskrog for derved om mulig å oppnå endog "presteattest" for god og ekte jössingmentalitet. Den kunne skatens vært god å ha a vifte mid på oppjørets dag.

Hva som hendte i Uranienborg kirke var i korthet at en av de ledende naziprester, sogneprest Hansteen, Gudbrand Lundes svoger, sto fram og erklarte at han nå stilte seg sammen med alle de andre landets prester. Han erklarte høytidelig at han nå drolt sitt embete og anerkjente ingen andre enn de avsatte biskoper - presis som landets prester gjorde for et år siden da "Tyskland seirte på alle fronter".

Hva herr Hansteen ikke fortalte var at han bare for et par måneder siden - vel å merke for skredet i Russland løsnat - lot seg utnevne av sine NS-brødre til det som både i Uranienborg som han nå la ned.

Man nevnte heller intet om at han i den siste tid ivrig har undersøkt om han ville kunne regne med beskyttelse av kirken, hvis han sa NS farvel. Heller ikke nevnte han at han for 11/2 år siden med navns underskrift oppfordret sine landsmenn til å gripe til våpen for Tysklands skyld. Selvsagt ga han likeledes ingen forklaring på hvorfor han ikke tidligere har sagt seg løs fra hele det kulturløse og rettsløse barbari som NS har gjort seg til talsmann for her i landet.

Nå er det for sent, herr Hansteen, ugjenkallelig for sent. Deres "omvendelse" vil bli mottatt med glede for så vidt som den viser at hele NS er i full oppløsning og hvor bunn rottet dette parti er. Men den blir mottatt med likegyldighet, ja, med forakt av hele det norske folk som i denne "omvendelse" ikke ser annet enn et utspokulert dramatisk forsøk på i siste time å redde hva reddes kan.

Det norske folk er et folk med sine rettsinstinkter i orden. Det burde herr Hansteen ha forstått - hans meningsfuller like så. Vi fryder oss så visst ikke over at nazikryptet nå styrter seg hodskulls inn i våre rekker. FORBYTELSE FØLGES AV STRAFF.

vvv vVv vvv

OVERLÆRER JÖSSINGBO:

Hvor jeg kommer i Norge, føler jeg et glødenne hat mot alle oss tyskere", sa den uianbudne gjest. "Nei!" svarte Jössingbo, "det er ikke så, en kan ikke hate uten på jøtt og vis samtidig å respektere. Hat er ikke det rette ord. La oss heller si: bunnløs forakt."

"Jeg skjønner ikke hvorfor tyskerne er så hatofulle mot jødene," sa byggmester Middelvei. "Det er ganske naturlig", svarte overlærer Jössingbo. "Ingen er mere hatofulle mot negrene enn mulattene".

vvv vVv vvv

DE SISTE KRIGSNYHETER PR.10/2-1943.

RUSSLAND: Russerne inntok i går det viktige knutepunkt Belgorod, på linjen mellom Karkow og Kursk. Denne by slo tilbake mange av den røde armés angrep i mai i fjor, men det nåværende felttog gir mange eksempler på russernes evne til med nye framgangsmåter å vinne over hindringer som tidligere har sperrert veien for dem. Belgorod ble tatt med konsentriske angrep fra vest, nordvest nord og øst. Tyskerne hadde befestet både byen og landsbyene omkring kraftig og det var heftige kamper med sterke tyske motangrep i utkanten. En russisk styrke beveget seg rundt til sydkanten av byen og avskår tyskernes vei for tilbaketog til Karkow. Deretter trengte russerne inn i byen, understøttet av tanks. Det var heftige gatetkamper og den tyske garnison forsvarte seg hårdnakket i omkring en time i byens barakker før motstanden ble brutt. - Tyskernes framrykning vest for Donetsbassonget er den alvorligste trussel for den tyske sydfront. Dagens Moskvakommuniké melder om ny russisk framgang her, og tyske motangrep er slått tilbake. - Syd for Donetsbassonget fortsetter russernes sine angrep mot Rostow og det er gjort ny framgang i det siste døgn. - Det blir også meldt om videre framgang i Kursk-området. Russene har rovet opp en tysk bataljon vest for Kursk og tre andre i nordvest. Ifølge en melding har russerne utslottet 6.000 tyskere og ungarere under framrykningen mot Kursk. - På den nordlige del av sydfronten har russerne inntatt jernbanobyen Ponyri, midt på jernbanen fra Kursk til Orel. - To russiske arméer rykker fram vestover i retning av Dnjeper og sydover mot det Asovske Hav. Framstøtet sydover treer med å omringe 250.000 tyskere i et område på 50.000 kv.km. Russerne har også okkupert flere bebodde strøk på veien til Stalino og russiske fortropper står nå omkring 150 km. nord for Mariupol. - I Kaukasus er 12 bebodde strøk erobret og den røde armé er nå bare 40 km. fra Krasnodar.

MIDDELHAVSOMRÅDET: Dagens kommuniké fra Kairo melder at Palermo på Sicilia ble angrepet natt til tirsdag. Amerikanske flygende festninger har angrepet en tysk flyplass 80 km. sydvest for Susa. - Messina på Sicilia ble kraftig bombet i dagslys mandag. Etter et kraftig angrep mot Susa ble mange skip truffet og bomber kastet ned mot dokkene. Under et angrep mot Gabes ble 18 fiendtlige jagerfly skutt ned. - Om kampene til lands ble det i går meldt at patruljevirkksomheten fortsetter, og at det har vært artillerikamper i det nordlige avsnitt.

Den britiske øverskommanderende i Midtøsten, general Alexander, sa under en pressekonferanse i ottermiddag: Fienden er blitt drevet fullstendig ut av Egypt, Cyrenaika, Libya og Tripolitania. Oppgaven i Tunisia blir ikke lett. Vi må gå ut fra at fienden vil klynge seg fortvilet til den smale åpningen mellom Sicilia og Nord-Afrika, da han er fullt klar over fælgene i Europa, hvis det lykkes de allierte å drive ham vekk. Men terningen er kassert og er gått i vår favør, sa Alexander, og når den 8. armé har fullført sin oppgave her, vil den stå klar til nye operasjoner, og den vil bli satt inn.

DET FJERNE ØSTEN: I Salomonøyene er japanerne blitt helt utryddet på Guadalcanal. Det finnes ikke lenger spor av noen organiserte styrker på øya. Det blir i dag meldt at de japanske tap på Guadalcanal er mellom 30.000 og 50.000 mann og over 1.000 fly. Japanerne har selv tidligere hevdet at de ikke har tapt mer enn 16.000 mann og 139 fly. Allierte fly har rettet et kraftig angrep mot øya Celebes i Nederlandsk Ostindia. - I Burma har allierte fly gjort en rekke angrep mot jernbaneknutepunkter og andre mål.

VEST-EUROPA: Det britiske luftdepartement melder at Warfighterfly angrep 4 tyske Junkers 88 over Biskayabukta i går og ødole 3 av dem. - Jernbanemål i Nord-Frankrike ble angrepet av britiske jagerfly i går. Britiske jagerfly rettet over 150 angrep mot tog i okkuperte land i forrige måned.

FN AV DE LEDENDE MENN i De Forente Staters økonomiske liv sa i en uttalelse i går at man nå tar sikte på en invasjon i Europa i år. - Formannen i De Forente Staters sjøfartskommissjon har uttalt at Storbritannias store troppe transportskip vil bli brukt i år til å frakte amerikanske tropper til krigsskueplassen.

vvv vVv vvv

OVERLÆRER JÖSSINGBO:

"Vi må gjøre det beste ut av det. La oss ta midt på treet", sa byggmester Middelvei. "Tar De midt på treet", svarte overlærer Jössingbo, "Kan De til nød bruke det som balansestang. Men ta det i den tyngste enden. Da blir det en meget slagferdig kulle".

vvv vVv vvv

FAREN FRA ØST.

En hører mange, ellers foruflige og gode nordmenn, som i gleden over den siste tids framgangsrike resultater på østfronten blander en viss bekymring over de mulige konsekvenser av russernes seire. Vil russerne en gang også svømme inn over Vest-Europa og Skandinavia? En taler om å komme fra asken og i ilden, som muligheten av å bytte en tysk okkupasjon med en russisk.

Vi må på det bestemtteste ta avstand fra denne begrepsforvirrende oppfatning som i virkeligheten går tyskernes ærend og tjener deres interesser. Den tyske propaganda skriker nå om dagen opp om den bolsjevikiske fare. Det skal bare finnes to alternativer: Tyskland eller Sovjet. Det er ikke riktig. Det finnes flere alternativer. Det finnes vesteuropeisk demokrati med de fornyelser og den regenerasjon som denne krigens styrkeprøve vil tilføre demokratiene.

Det finnes foruten Tyskland og Sovjet også to andre stormakter som ikke har i sinne å la freden dikteres av andre: Det britiske samveldet og Amerika. Men rent bortsett fra dette, la oss betrakte den såkalte "fare fra øst".

Begrepet "faren fra øst" er i hovedsaken en historisk skremmeskikkelse, et fantom fra skoletidens lærdom om folkevandringstid, hunner- og tyrker-herredømme. Det er i høy grad et konstruert motsetningsforhold, en utnyttelse av rase- og klasse- motsetningene mellom germaner og slaver, europeer og aseater. I middelalderen søkte en gang en tysk keiser paven støtte i kampen mot østlige folk under påskudd av at Vestens sivilisasjon var truet. Paven svarte at han anså Tyskland for en større fare for Vestens folk enn faren fra øst. Det var kloke ord som den senere historie har stadfestet riktigheten av.

Russland har aldri for alvor truet Skandinavia. Russland har heller aldri truet Vest-Europa. Selv Tyskland har aldri uforskyldt vært utsatt for en russisk trussel. Før forrige verdenskrig ble det også her i landet talt om den russiske fare. Men hvilket land var det som under verdenskrigen den gang tellet på knappene om det skulle besette Syd-Norge? Det var Tyskland. Resultatet av et nekternt tysk regnestykke avgjorde vår skjebne den gang.

I tiden etter-krigen ble det i begynnelsen snakket meget om sovjetfaren, men det var ikke Sovjet som provoserte fram den nåværende krig. Det var Tyskland. Det var heller ikke Russland som okkuperte Norge, det var også Tyskland. Om noe land har holdt seg innenfor den naturlige "livsroms sfære", så er det Russland. Tyskerne taler så meget om geopolitiske behov. De overraskes av at Russland ikke sterkere har krevd adgang til havet. Det later til at Sovjet ikke har manglet maktmidler, men faktum er at vi har beholdt Nord-Norge i fred. Det land som har hatt de tydeligste hensikter m.h.t. Nord-Norge er Finland. Vi kan altså slå fast: Den faktiske fare for Skandinavia og Vest-Europa har vært Tyskland, ikke Russland.

La oss derfor ikke blande "faren fra øst" inn på det nåværende tidspunkt, men søke å løse oppgavene i tur og orden som de foreligger. Den viktigste av alle oppgaver er for oss i dag: Å befri vårt land for tysk herredømme og hjelpe til å knuse nazismen. La oss ikke blande kortens farspillet er endt.

Hva tiden etter krigen angår, så la oss huske at vi er Russlands allierte og Englands og Amerikas. Historien kjenner meget få eksempler på et kynisk rov fra en forbunds-felle og våpenbror. Vi tror at den bolsjevikiske fare er en tysk konstruksjon som støtter seg på den gamle borgerlige og antikomunistiske propagandas ettervirkninger her i landet. Vi tror at den kommende fred, etter den allierte seier, vil løse spørsmålet om russernes adgang til havet ad økonomisk vei, ikke på militært grunnlag. Det er ingen fare for Nord-Norge.

Stalin har - i motsetning til Trotsky - lenge hevdet den linje at en kommunistisk verdensrevolusjon ikke er noen nødvendighet. Kommunismen kan godt gjenomføres bare i Russland, og Russland vil på vanlig måte delta i varebyttet mellom de demokratiske og liberalistiske land. Det er bare i tysk propaganda det alene finnes to muligheter: Kommunisme eller nazisme for Vest-Europa. Hvis Tyskland ikke beseires vet vi at nazismen blir vår lodd. Når de allierte makter seirer, vet vi at nye sosiale og økonomiske grunnsetninger skal tillempes på demokratets og frihetens grunnlag. La derfor ikke snakket om "faren fra øst" forvirre våre begreper og handlinger. Da tjener vi bare tyskernes interesser. Tyskland er i dag fienden framfor alt.

Juni 1943
Søndal lensmannskontor
Søndal Sogn

Mapp 32
Ekspl. 12/3
Arg. 1943
O.V.

DE VIKTIGSTE KRIGSNYHETER PR. 12/2-43.

3747

VEST-EUROPA: Britiske bombefly rettet i natt et kraftig angrep mot Wilhelmshafen som ved siden av å være en marinehavn også er sentrum for bygging av ubåter. 3 fly savnes. - I dagslys i morges en tysk leir i Holland. Man oppnådde mange treff på bygninger og så flere tyskere som falt da de satte hodekuls avgårde. Alle de britiske flyene kom velberget tilbake. - I dagslys i går angrep britiske bombefly jernbanemål i Holland og Nord-Frankrike. 2 fly gikk tapt. - Over Storbritannia var det ingen fiendtlige fly i natt. - Fra Stockholm blir det meldt at et tysk fly som kom inn over svensk territorium er blitt skutt ned av et svensk krigsskip. - I går ble det meldt at britiske bombefly eskortert av jagerfly bombarderte jernbanetokter i Nord-Frankrike på onsdag. Jagerbombefly satte også en armert tråler i brann utenfor den hollandske kyst. 3 britiske jagerfly gikk tapt. - Noen få tyske fly var over Englands sydkyst onsdag. 5 av dem ble skutt ned.

RUSSLAND: I går ble det meldt at russiske kolonner har gjort ny framgang i retning av Karkow både fra nordøst og sydøst. Den nordlige russiske kolonne som onsdag erobret Volchansk, 40 km. nordøst for Karkow erobret flere bebodde strøk til i dette område i løpet av natten. De siste meldinger tyder på at russerne har nådd fram til et punkt 24 km fra Karkow. - I går kveld ble det meldt at russerne har inntatt Lozowaja og dagens kom. melder at russerne har fortsatt offensiven forbi byen. Tyskerne har forjebes forsøkt å demme opp for de russiske framstøt, men de har måttet trekke seg tilbake i all hast og har etterlatt mange falne på slagmarken. Ved erobringen av det viktige jernbaneknutepunkt Lozowaja, vestenfor Donetsbassongen, har russerne avskåret den viktigste tyske forsyningslinje fra Kiov til Donetsbassongen, og like ens den direkte linje fra Karkow til Krim. Lozowaja ligger 100 km. fra Dnjepropetrowsk. Spørsmålet er ikke nå først og framst om fienden kommer til å evakuere Donetsbassongen, men om han klarer å komme seg unna. Den siste jernbanelinjesom den tyske Donetsarmé, som er anslått til over 1/4 mil. mann, kan bruke til sin retrett, er nå truet av det russiske framstøt sør for Krematorskaja i retning av knutepunkte Gorlovka. Tyskerne forutar voldsomme motangrep for å avvørge trusselen mot sin armé i Donetsbassongen. Tyske motangrep er slått tilbake med store tap for fienden både i Krematorskaja området og i sorten av jernbanestret i Donets og langs en linje fra Lozowaja til Karkow. Russerne har også meldt om framgang sør for Kursk og ved Rostow har stillingen forverret seg betraktelig for tyskerne. Dagens sovjetkom. melder at det område tyskerne har kontroll over her er skrumpet inn ennå mer. Ennå flere kraftige befestninger og landsbyer er revet ut av hendene på tyskerne. Meldinger fra fronten sier at Rostow nå er blitt omgitt med en arm som er over 300 km. lang. Syd for Rostow behersker nå russerne en 150 km. lang kyststrekning langs det Asovske Hav. I Kaukasus har det vært nye russiske landinger ved Svartehavshavna Noworossijsk, bak de tyske linjer.

MIDDELHAVSOMRÅDET: Dagens kom. fra Kairo melder bare om patruljevirkosomhet og sier at kraftige stormer har hindret operasjonene i luften. Britiske jagere ødla i går et fiendtlig sjøfly som lå for anker utenfor sydkysten av Sicilia. Selv hadde de ingen tap. I Nord-Tunisia har allierte styrker gått til angrep i et avsnitt som italienerne holdt og har rykket fram omtrent 12 km. - I går ble det meldt at det hadde vært artilleridueller i nordavsnittet, hvor de britiske tropper har kontakt med fienden øst for Ben Ghadames, som ligger 30 km. inne i Tunisia. - Det ble videre meldt at middels store bombefly natt til onsdag angrep flyplasser ved Heraklion på Kreta. Torpedobombefly angrep samme natt et skip utenfor Italias sydkyst, samtidig som fly fra Malta var virksomme over Sicilia og Tunisia. Svære bombefly gjorde også et dagangrep mot Sidl Pabermes havn. Fra disse og andre operasjoner vendte alle fly tilbake.

DET FJERNE ØSTEN: Det ble meldt i dag at amerikanske fly senket 3 japanske destroyere under evakueringen av Guadalcanal i forrige uke. Andre destroyere ble skadet. En fjerde japansk destroyer ble senket utenfor Ny Georgia for en uke siden. 17 japanske fly ble skutt ned mot 10 amerikanske. På Ny Guinea har japanerne lidt et fullstendig nederlag sør for Salamaua og de trykkes nå stadig lenger tilbake. - Dagens kom. fra India sier at en rekke heftige motangrep som japanske styrker har rettet mot framskutte britiske stillinger i Burma er slått tilbake.

5 DANSKE SKIP er beslåglagt av tyskerne. Etter at Det Foronede Dampskibsselskap i Kjøbenhavn hadde nektet å gi fra seg skipene, tok tyskerne saken opp med den danske regjering. Til slutt ga statsminister Soavenius etter uten å rådføre seg hverken med regjeringen eller riksdagen.

STATSMINISTER CHURCHILL talte ved møtet i det britiske Underhus torsdag 11. februar. Underhusets atmosfære var ladet med spenning før statsministeren holdt sin tale. Medlemmene kikket ivrig på armbåndsurene og skattet mot inngangsderen. Da kom statsministeren, og hans varme smil lyste opp hele galleriet. Hilst med jubel av det samlede Underhus begynte han å le med noen typiske Churchillske vendinger som fikk hele Underhuset til å le som barn på en kino.

Noen sensasjon hadde Churchill ikke å komme med, og det hadde heller ingen ventet. Han hadde som vanlig hardt arbeide og slit å stille i vente. Han lovet at de alliertes store offensiver nå snart skulle komme. De allierte nasjoners vellutrustede og veltrenede arméer lover godt for våren 1943, uttalte han. Churchill begynte med å framheve at Casablanca-konferansens viktigste formål var å engasjere fiender til lands, til sjøs og i luften så snart som mulig, og så kraftig som mulig. Før var Storbritannia og De Forente Stater fredseltskende nasjoner. De var dårlig rustet og dårlig forberedt. Nå er vi to krigerske nasjoner med mektige våpen, og vi får fler og fler av dem. Oppgaven er nå å sette disse krefter i aksjon.

Om krigen til sjøs sa Churchill at den tyske ubåtkrig nå holder på å lykkes. Vi har hatt store tap til sjøs, og fienden har sinket våre planer, men i krigen mot ubåtene holder vi stand, og mer enn det. I 1943 vil Amerika bygge 13 mil. tonn og Storbritannia 10 mil. tonn skipstonnasje. Vi må overlate til fienden å gjette hvor meget senkningen blir overskredet av nybyggingen. Men jeg kan godt si at stillingen nå er definitivt forbedret, og at i de siste 6 måneder har de amerikanske, kanadiske og britiske nybygninger overgått senkningsmålene med 1,25 mil. tonn, og at de siste 2 måneders tap er lavere enn de har vært på et år. Vi vet at ingen ting har vist seg bedre enn vell rustede konvoyer når de er godt eskortert av fly. De er ubåtene overlegne. Av de 3 mil. soldater som er sendt jorden rundt i konvoyer, nittil i denne krig, er bare 1.348 omkommet eller savnet. Det er en strek i regningen for Hitler at vår flåte stadig øker i styrke.

Om næringsmiddelssituasjonen i Storbritannia sa statsministeren at p.g.a. de alliertes operasjoner i Nord-Afrika har det vært store innskrenkninger i tilførselen til Storbritannia, men slik som tonnasjen øker vil vi ha større forsyninger ved utgangen av 1943 enn vi har nå.

Om de kommende operasjoner sa Churchill at Casablanca-konferansens motto var at fienden skulle gi seg på nåde og unåde. Dette vil si at rettferdighet må utvises mot de urettferdige og skyldige. Det skal ikke bli noe igjen av nazismens, fasismens og japanernes angrepsvåpen når vi er ferdige med vårt verk. De allierte nasjoner har nå utarbeidet en fullstendig aksjonsplan som vil bli satt i verk i de første 9 måneder. Vi har ikke gjort noen hemmelighet av at de militære sjefene nå, som ved begynnelsen av forrige år, er enig om at besetningen av Hitler må gå forut for den definitive beseiring av Japan. Når jeg ser alt hva Russland nå gjør i dets heltmodige kamp, så føler jeg det som en samvittighetssak at alt menneskelig gjøres for å bringe hjelpen i form av en britisk og amerikansk aksjon i Europa med den størst mulige energi, og så snart som mulig.

Om Tyrkia uttalte statsminister Churchill at det ikke inngår i vår politikk å trekke Tyrkia inn i vanskeligheter. Jeg har ikke stilt noe annet krav til Tyrkia enn at det organiserer sitt forsvar godt. En militær delegasjon er i Ankara for å bistå med oppbyggingen av Tyrkias forsvar. - Om kommandoforholdet i Tunis sa han at etter hvert som de britiske tropper kommer inn i den amerikanske sfære, kommer de under general Eisenhowers kommando. General Alexander vil være hans nestkommanderende. Samtidig er luftmarskalk Tedder utnevnt til sjef for alle flyoperasjoner i Middelhavet. Admiral Cunningham er utnevnt til sjef for hele Middelhavsflåten. De franske styrker er med samtykke av general Giraud stilt under kommando av general Anderson.

Jeg har all tiltro til general Eisenhower, sa Churchill, som jeg betrakter som en av de mest betydelige menn jeg har møtt. Til slutt omtalte han operasjonene i luften. Det vil betale seg for oss å tape 2 fly mot 1 tysk, for å trekke dem bort fra den russiske front. I virkeligheten er tallene de motsatte, det er tyskerne som mister 2 fly for hvert vi mister, sa Churchill.

v v v v v v v v v

VEST-EUROPA: Det britiske flyvåpen angrep i natt Köln. Angrepet fant sted like etter kl. 8 i går kveld. En stor last av spreng- og brannbomber ble kastet på omtrent ½ time i overskyet vær. Kölns forsvar var ikke så aktivt som det pleier å være, men de britiske fly møtte en rekke jagere. - Det ble også foretatt et tokt mot Milano i strålende måneskinn. Det tok til i halv 11 tiden om kvelden og var et meget konsentrert angrep. De britiske flygere så svære branner i industristrøket. Det italienske forsvar var virkningsløst, luftvernilden var lett og man så ingen jagerfly. Milano som har over 1 mil. innbyggere er et av de viktigste sentra for Italias rustningsindustri og transportvesen. Marinestasjonen i Spetsia i Italia ble også bombet. 11 britiske bombefly gikk tapt under nattens operasjoner. - I dagslys i går angrep Moskito-bombefly jernbaneverksteder og lokomotivstaller i Tour i Midt-Frankrike. Andre britiske fly rettet en rekke angrep mot jernbanemål på strekningen fra Bretagne til Holland. 4 fiendtlige fly ble ødelagt over Kanalen. 2 britiske fly gikk tapt i løpet av dagen. - Den tyske ubåtbasis Lorient i Vestfrankrike ble kraftig bombet natt til søndag. Det ble kastet godt og vel 1.000 ton bomber.

RUSSLAND: Russerne meldte i går om en stor dobbeltseier, nemlig erobringen av Rostov ved Don og byen Woroschilowgrad, det store industrisentrum i Donetsbassenget. De seierrike russiske arméer fortsetter nå sin framrykning over hele Donetsbassenget. Deres artilleri hamrer løs på de slagne tyske styrker som trekker seg tilbake fra Rostov langs Asovkysten i retning av Taganrog. - Lørdag ble det meldt at Krasnoarmeisk var tatt av russerne. Byen ligger vest for Stalino og er sør for Kramatorsk, og ved inntakelsen av denne by er tyskernes viktigste rettetlinje fra Donetsbassenget avskåret. Lenger øst har russerne erobret Woroschilowsk og Schachty og de rykker nå videre fram mot Karkow fra sør. Det ble i går meldt at byen Solotjev, 30 km. nordvest for Karkow, var inntatt, og 20 km. sydøst landsbyen Roga. 40 km. sør for byen er jernbanelinjen til Losowaja avskåret. På jernbanen fra Rostov og nordover er følgende steder inntatt: Novosjersk, 30 km. nordøst for Rostov, Lichaja og jernbaneknutepunktet Zverovo. - Rostov er den største by som russerne har erobret hittil. - Under sitt tilbaketog står tyskerne i fare for å bli omringet, og det er bare en jernbanelinje som står åpen for dem vestover. Moskvakringkastingen har allerede kunnet fastslå: Store deler av Hitlers arméer er omringet og har bare et valg igjen. Det er det samme valg som den tyske 6. armé hadde ved Stalingrad, nemlig overgi seg eller bli tilintetgjort. Siden Rostov og Woroschilowgrad falt er Karkow den eneste basis av betydning som tyskerne har igjen på sydfronten, og dagens Moskva-kom. melder om øket fare for denne byen. - Russerne melder også om ny framgang nord og vest for Kursk. - Lørdag ble det meldt at Krasnodar i Kaukasus var erobret. De tyskere som er isolert på Tamanhalvøya forsøker nå å sette over Kertsj-stredet til Krim.

MIDDELHAVSOMRÅDET Dagens kom. fra det allierte hovedkvarter i Nord-Afrika medder om heftige kamper i Midt-Tunis. Kom. sier at fienden har begynt et angrep med tanks, infanteri og artilleri, støttet av stupbombefly i området vedt for Faïd. Det har funnet sted heftige kamper som fortsetter. Jagerflyene ga de britiske tropper aktiv støtte hele dagen og utførte mange angrep mot fiendens kjøretøyer og andre mål på bakken. Kom. melder også om tokter av lette bombefly mot andre mål. Faïd ligger i Midt-Tunis, litt inne i landet fra havna Sfax. - Om operasjonene i Syd-Tunisia melder dagens kom. fra Kairo: Våre tropper hadde i går ny framgang vestover i kystavsnittet. Kom. sier videre at flyplasser på Kreta ble bombet med hell natt til søndag. Mål i Syd-Italia og på Sicilia ble også angrepet. - I går ble det meldt at amerikanske Liberator-bombefly har angrepet havna i Neapel og Cotrone ved Torontobukta i dagslys. 12 fiendtlige fly, herav 6 transportfly, er skutt ned mellom Tunis og Sicilia. Havna i Bizerta og flyplasser i Tunis har også vært utsatt for angrep.

DET FJERNE ØSTEN: Amerikanske fly rettet lørdag et kraftig angrep mot Munda på Ny Georgia, japanernes største flybasis i Salomonområdet. På Ny Guinea fortsetter japanerne å trekke seg tilbake. I Burma har britiske jagerfly angrepet jernbanetransporter i den nedre del av Chindwinprovinsen.

HELLAS: Tyskerne har gitt ordre om at alle sivilpersoner i Saloniki og mange andre strøk langs kysten, må forlate området innen 7 dage. Hensikten med evakueringen skal være å sette tyskerne i stand til uhindret å fortsette med befestningsarbeidene i denne delen av Hellas.

v v v v v v v v v

NAZISTENES KIRKERÅDSMØTE.

I slutten av januar holdt nazistenes kirkeråd sitt møte. Det forelå her til behandling meget radikale forslag til ordning av konflikten med kirken. Til dags dato har en imidlertid ikke sett noe tegn til at disse forslag kan være blitt vedtatt av de "geistelige" herrer og deres høyst verdslige sjef, herr quisling.

Det er oven i kjøpet kjent at det nok ikke gikk så idyllisk for seg på det omtalte kirkerådsmøte. Etter hvert som herrerne rådslo om kirkens og presteskapets skjebne ble de mer og mer uenige. Flere av dem glemte etter hvert fullstendig at de var nazister, de truet endog med at de ville anerkjenne de gamle biskoper. Hadde ikke kirkedepartementets "sjef", forrederpresten Sigmund Feyling, vært til stede og talt quislings sak, er det meget sannsynlig at hele møtet hadde blitt en dundrende fjasko.

Resultatet ble i hvert fall temmelig tilfredsstillende for kirken. I stedet for å gå til nye angrep på den, tilsa den innbyrdes uenighet dem å prøve å holde gode miner til slett spill. Ja, for å dempe gemyttene hos de opprørske nazi-rådgivere, måtte kirkedepartementet gå med på at en av dem, "biskop" Kvasnes, fikk lov å føle seg for hos kirkens menn om det ikke skulle være mulig for nazistene å få en separatfred med kirken. Kvasnes gikk til den teologiske professor Olaf Moe, men han formulerte de krav, han kunne tenke seg at kirken ville stille overfor staten, i så bestemte former at Kvasnes mistet alt håp om å få noen kompromissfred med kirken. Siden har kirkedepartementet fullstendig begravet en hver tanke på atter å få i gang forhandlinger med kirken, slik som en del av nazi-kirkerådet så uventet var begynt å kreve. Det blir ingen nye forhandlinger - og det er sikkert kirken selv mest av alle glad for.

Men den innbyrdes uenighet innen selve forrederkollegiet har fått et annet resultat: Feyling skjønner at han nå må fare forsiktigere fram om han ikke skal miste herredømmet over sin egen lille pelleton. Forskjellige tegn tyder på at kirkedepartementet i tiden framover har besluttet seg til å bite i det sure eple og renonsere på mest mulig av det som kan skape konflikter. I stedet for, som en regnet med, at nazi-kirkerådsmøtet skulle komme til å innvarsle en ny terrortid for kirken, så er altså resultatet blitt stikk motsatt, takket være kirkerådsmøtets vaklende holdning.

Kirkerådets holdning skal en imidlertid bedømme kaldt og nøkternt. Det er ingen grunn til å juble over at flere av dem øyensynlig har skiftet mening. Det gjør for det første så mange nazister nå om dagen. Hvis Tyskland tar seg opp igjen på slagmarken, blir nok holdningen mer fast igjen. Dertil kommer at i kampen mellom kirken og naziveldet er det hittil kirken som har seiret på alle punkter - ikke rart at "kirkefyrstene" i den motsatte leir omsider begynner å bli møre og unnfalne.

Hvor megen forbindelse der er mellom kirkerådets vakling og nazi-presten Hansteens nå så berømte skritt i Uranienborg kirke søndag 7. februar, er ikke godt å si. Men også overfor Hansteen er der all grunn til å være reservert.

Den norske kirke, som for tiden ledes av kirkens vel mest klare hode, professor Hallesbye, har gitt Hansteen anledning til offentlig å angre sitt forhold overfor kirken. Selvsagt har professor Hallesbye og kirkens øvrige ledere herved ikke ment at hans forbrytelse mot det norske folk dermed skulle være ute av verden (f.eks. hans befatning med legionsoppropet). Det er en sak som staten ved sine lovlige organer i sin tid vil gjøre opp. Hvor meget der er i Hansteens "omvendelse" får stå hen for hans egen regning - nazisters overbevisning har dessverre vist seg å være nøye bestemt av tidsomstendighetene. Det skal dog ikke være egnet til å skape tiltro til hans redelighet når han i sitt skriv til kirkedepartementet uttrykkelig presiserer at hans skritt intet har med hans politiske innstilling å gjøre. Da blir det hele nokså broget, og man forstår dem som hevder at kirkegulvet i dag ikke egner seg til den slags deklarasjoner som den Hansteen kom med. - Både kirkerådets og Hansteens holdning vidner om at fiendens leir er i oppløsning. Det gleder vi oss over. Men overfor de "oppløste" personer er vi reservert. Etersom oppgjørets dag nærmer seg, vil det bli fler og fler av den slags personer. Er de erlige vil de være de første til selv å innrømme at rettferdighet må skje fyldest. Men vi sier uttrykkelig RETTFERDIGHET - IKKE HEVN, IKKE HAT, MEN RETTFERDIGHET.

v v v v v v v v v

Mappe 32
Eksp. 17/2
1943
46/13

RUSSLAND: Dagens russiske kom. melder at russerne etter sin seier ved Karkow forfølger levningene av de slagne fiendtlige styrker vestenfor det som helt til i går var hitlers viktigste befestede punkt i vinterlinjen i Syd-Russland. Meldinger fra fronten i ettermiddag går ut på at voldsomme tankslag nå raser i dette område. Moskvakom. melder at blandt de dokumenter som ble erobret i Karkow var en ordre fra den tyske overkommando til garnisonen om å holde byen. Tyskerne ventet at det russiske angrep ville komme fra øst. Imidlertid kom det russiske angrep fra nord. En mengde tyskere falt og russerne erobret store masser av utstyr. Under det avgjørende stormangrep knuste de russiske tropper et tysk SS-armeekorps som bestod av panserdivisjonene "Reich" og "Adolf Hitler", den motoriserte divisjon "Stortyskland", en rekke infanteridivisjoner og spesialtropper. Tyskerne forsøkte desperat å holde Karkow. Mange tyske avdelinger som hadde brukt opp sin ammunisjon kjempet med bajonetter, spader og geværkolber inntil de ble overmannet. - Den høyre flanke av den russiske offensiv i syd har i dag øket trusselen mot Orel, knutepunktet mellom hitlers midtre og sydlige arméer. De russiske tropper mellom Orel og Kursk har brutt igjennom en kjede av sterkt befestede tyske punkter. Dagens kom. forteller at sovjet-troppene rykker fram til tross for kraftige motangrep, og de har erobret flere byer til. - Sydvest for Worosjilowgrad har russerne kastet tyskerne ut av det ene bebodde område etter det andre. - Også det russiske framstøt fra Krasnoarmeisk i retning av Det Asovske Hav, har hatt ny framgang, og de russiske styrker som rykker fram langs kysten nærmer seg nå Taganrog. I går ble det meldt at U penskaja, rett nord for Taganrog, var erobret. - I Kaukasus er tyskernes stilling blitt forverret. Armeene er nå isolert på Tamanhalvøya. Flere russiske tropper er satt i land nord for Noworossijsk og veien langs kysten til Kertsj-stredet er blitt avskåret. -- Meldingen om at hitler har gitt fra seg kommandoen over de tyske vepnede styrker, blir offisielt demontert i Tyskland. Telegrambyrået Trans Osean sa i går kveld at det blir kategorisk demontert fra kompetent hold at disse rykter er helt grunnløse. Dette tyske dementi ble kringkastet i en rekke oversjøiske sendinger, men det ble ikke kringkastet i selve Tyskland.

VEST-EUROPA: Britiske bombefly rettet i natt igjen et kraftig og konsentrert angrep mot den tyske ubåtstasjon i Lorrient. 2 bombefly savnes. I dagens løp rettet amerikanske flygende festninger angrep mot den tyske ubåtbasis St.Nazaire. Kraftige formasjoner av tyske jagerfly forsøkte å hindre angrepet fra de amerikanske bombemaskiner. En rekke av de tyske jagerfly ble skutt ned. 6 av de amerikanske dagbombeflyene gikk tapt. - Det britiske flyvåpens offensiv mot tyske kommunikasjoner og transportør i de okkuperte områder ble også fortsatt i natt. Angrep ble gjort mot en rekke steder i Frankrike, Belgia og Nordvest-Tyskland. 2 tyske fly ble i nattens løp skutt ned over fiendtlig område. - 4 tyske bombefly ble ødelagt over Storbritannia i natt under noen mindre luftangrep. - I går ble det meldt at under luftkamper skjøt en norsk squadron ned 7 fiendtlige jagere. I alt ble det under disse kamper ødelagt 10 fiendtlige jagerfly.

MIDDELHAVSOMRÅDET: I den midtre del av Middelhavet har tyskerne mistet 7 forsyningskip til, deriblant en tankbåt. Admiralitetet melder at 6 ble senket av britiske undervannsbåter, som også skadet 2 andre tyske skip. - Det ble i går meldt at den 8. britiske armé hadde inntatt Ben Gardan, den første viktige stilling vest for grensen til Tripolitania. Dagens kom. fra Kairo melder at den 8. britiske armé fortsetter framrykningen mot Medenin(?) som er en framskutt stilling med flyplass i Mareth-linjen. Medenin ligger over 100 km. inn i Tunisia. De kraftige tyske tankangrep i området ved Faid-passet i Midt-Tunisia er blitt kastet tilbake av amerikanske panserstyrker, som fortsetter framrykningen. I nærheten av Gafsa, som ble okkupert av en annen tysk tank-kolonne, foregår det fremdeles kamp om dominerende høydestillinger. - Fiendens panserstyrker på sydfronten ble angrepet i dagens løp. - Kom. fra Kairo melder videre om nye vellykkede luftangrep fra lav høyde mot jernbanemål i Syd-Italia og på Sicilia.

FRA ELSASSE blir det meldt at menn fra 16 til 65 år, og kvinner fra 17 til 45 år, som den 1. januar ikke var beskjeftiget, eller ikke arbeidet 48 timer i uken, øyeblikkelig skal utskrives til forsvarsarbeide i Tyskland.

LEDEREN AV DE HOLLANDSKE NAZISTER beskyldte i kringkastingen fra Hilversum i går kveld de hollandske universiteter og høyskoler for å være motstandssentra. Han sa at studentene snart ville bli utskrevet til tvungen arbeidstjeneste i Tyskland.

v v v v v v v v v

T I D E N S R O P .

Hitler og den tyske propaganda har øyensynlig følelse av at tiden og situasjonen stiller dem visse høyst ubehagelige krav. Den tyske propaganda utfoller en mer enn vanlig mistenkelig aktivitet, og sett på bakgrunn av den siste tids tyske nederlag forbauser det oss ikke det minste.

Det legges ikke lenger skjul på at situasjonen er kritisk, at den høyeste kraftanstrengelse er nødvendig om tyskerne skal ha noen utsikt til å ri stormen av. Vi andre er klar over at Tysklands sjangser for seier for lengst er forspilt. Tyskland har nå innstillet seg på en defensiv krigsførsel, og dermed har krigen, ifølge hitlers egne ord, mistet sin hensikt, som først og framst var av offensiv karakter. Tyskland vil aldri få noen kompensasjonsfred. Krigen vil være til det nazistiske Tyskland er beseiret. Til en viss grad står det til det tyske folk selv om det vil gjøre avviklingsprosessen kort eller lang og smertefull. Imidlertid har hitler følelsen av at vannet begynner å stige ham til halsen og offentliggjør i den tyske presse et "Ruf der Zeit" - et tidens rop.-

"Jeg ønsker å bestå i ære for fortid og framtid" skriver hitler, "og sammen med meg skal i ære det tyske folk bestå".

Vi forstår så inderlig godt hitlers ønske både for hans eget vedkommende og for Tyskland. hitler vet, eller burde i alle fall vite, at er det noe han har forspilt for fortid og framtid, så er det Tysklands ære. Hans egen ære lar vi med god samvittighet stå hen. Han har latt Tyskland stå fram for den siviliserte verden som barbariets og brutalitetens arnested. Han har lagt Tysklands åndsliv og kulturliv øde. Han har sperret landets beste menn inne i konsentrasjonsleire eller fengsler eller tvunget dem til å forlate landet. Han har gitt de perverse, sadistiske og de halvdannede herredømmet og har latt Tyskland stå fram for verden og de undertvungne land som slavepiskere, utbyttere, løftebrytere og den som tar de usleste forredere og midler i sitt sold. hitler har forspilt Tysklands ære og en meysommelig vei vil det bli for det tyske folk å rehabilitere seg etter disse års avaleringer.

"Den nåværende generasjon bærer Tysklands skjebne, Tysklands framtid eller Tysklands undergang", sier hitler. Han fortier at han selv en gang har påtatt seg Tysklands skjebne, påtatt seg å føre landet fram til seier. Nå er seiren svunnet inn i det blå og hitler legger folkets skjebne på dets egne skuldre - etter at han selv har lagt alt til rette for sammenbruddet.

hitler er den dyreste mann det tyske folk har fostret. Det vil en gang bli den tyske histories dom over sin fører. Nå vet han å stille alternativer: Seier eller undergang! Den alminnelige tysker vet nå at seier er utelukket, den trøst han får høre er det siste alternativs virkelighet.

Det tyske folk blir i sannhet surrogat-foret med oppstivninger for tiden. Logikken i de tyske argumenter er mer enn tvilsom. Om begrunnelser er det ikke lenger tale. Alt er bare postulater. hitler medgir det selv i sitt "Ruf der Zeit": "Tyskland kan bare gi sine fiender et svar", sier han, "Tyskland kommer til å leve, og derfor (!) vil det seire."

v v v v v v v v v

OVERLÆRER JØSSINGBO:

"Hvorfor kaller du "generalmajor" Oliver Møystad Benaja ben Jojada:" sa byggmester Middelvei. "Benaja ben Jojada var også general", svarte overlærer Jøssingbo. "Han var sjef for kong Davids hird, likesom Møystad for vidkun abrahams, og hans hird har samme sammensetning som kong Davids. Den bestod nemlig også av de kreti og de pleti."

Det er et forjettende vårbud nå når det begynner å gjøre i den politiske kloakk som kaller seg nasjonal samling. Men når rottene forlater den synkende skitt, er det på høye tid at vi gjør i stand rottefellene.

v v v v v v v v v

DE VIKTIGSTE KRIGSMELDINGER PR. 19/2-43.

VESTEUROPA: Britiske bombefly foretok i natt et kraftig angrep mot den store tyske marinebasis Wilhelmshafen. Værforholdene var meget gode. 4 bombefly savnes. Andre britiske fly angrep i natt transportmål i Nord-Frankrike og Belgia og tysk skipsfart utenfor den hollandske kyst. Transportmål i Frankrike og Belgia ble angrepet i dagslys såvel onsdag som torsdag. - Ingen tyske fly viste seg over Storbritannia i natt.

RUSSLAND: Dagens russiske kom. melder at russerne i natt har fortsatt sin offensiv vestover. 3 russiske kolonner rykker nå fram mot Orel, det viktige jernbaneknutepunktet mellom Moskva, Karkow og Syd-Russland. De rykker fram fra nord, øst og syd. Samtidig nærmer den røde hær seg, på den sydlige fløy, Taganrog, 80 km. vest for Rostow. Tyskerne er kastet ut fra flere bebodde steder i dette område. - De tyske styrker inntar nå nye stillinger nord for Taganrog, heter det i en melding fra Berlin. Det russiske kom. melder at tyske politiregimenter blir kastet inn i kampen. Fanger forteller at den 430. divisjon, som består av tysk sikkerhetspoliti, forsterket med gestapo-avdelinger, nylig ble satt inn i kampen, men hele styrken ble ødelagt. - Vest for Karkow har russerne utvidet den kilen som ble drevet inn i de tyske stillinger, og de presser seg fram mot Poltava, jernbaneknutepunktet 350 km. sydøst for Kiev. Tyske motangrep har ikke klart å stanse framrykningen. Erobringen av Majejev Kugan ble kjent i går kveld. Det er etter dette ikke stor åpning igjen for tyskerne til å slippe ut av Donetsbassenget. 2 russiske arméer rykker samtidig fram mot Stalino, det store kull og stålsentrum, og i dag ble det meldt om et nytt framstøt sydøstover fra et punkt 75 km. vest for Lichaja. - I Kaukasus har den røde hær rykket fram over 30 km. fra Krasnodar, for å ta Severskaja, som ligger på jernbanelinjen til Noworossijsk. De har derved innsnevret det lille område som fremdeles er på tyske hender østenfor stredet ved Kertsj.

Finnene blir mer og mer engstlig over den russiske framgang. En avis skriver: En av den nydannede regjerings viktigste oppgave blir å finne det rette øyeblikk for Finland til å trekke seg ut av krigen. Også fra andre vasallstater kommer det meldinger om at den jævne mann gjerne vil prøve å komme ut av krigen. I Bulgaria har det foregått en rekke mord av tyskere og quislinger den siste uken. I Romania er offiserer og sivile blitt arrestert, siktet for opprørske tendenser. Det sies at mellom 30 og 40.000 mann har desertert fra den rumenske hær.

NORD-AFRIKA: Dagens Kairokom. melder at den 8. britiske armé har tatt den siste av de tre viktige forsvarsposter i Rommels hovedforsvarslinje i syd-avsnittet i Tunisia. Stedet ligger 45 km. syd for Medinin, som er okkupert tidligere. Kom. sier at det har vært artilleridueller i dette område. - I Midt-Tunisia opplyser sjefen for de franske styrker i går kveld at den tyske framrykning er blitt stanset. De amerikanske styrker holder nå stand i høyden på søndre flanke. - En amerikansk kroniker sier: Den tyske framgangen vil ikke få noen avgjørende innflytelse på felttoget, men den gir fienden mer plass til å manøvrere og minsker amerikanernes sjangse til å bryte gjennom til havet. De amerikanske tap har vært betydelige, men de kjemper tappert og påførte tyskerne tap som fienden neppe hadde råd til. - Lenger nord har franske styrker slått tilbake et nytt framstøt av tanks og infanteri. - Det har også vært foretatt flere flyangrep mot mål i Italia og skipsfart utenfor Tunisia.

v v v v v v v v v

LOKALT: Terboven og quisling skal begge tale førstkommande mandag. Foranledningen er den sivile arbeidsmobilisering som forestår i Norge. Det arbeides med feberaktig iver på å skaffe fram det fornødne statistiske materiale for en omfattende utskrivning av ny arbeidskraft etter tysk mønster. Høye tyske tillitsmenn i Sauckels tjeneste har i siste uke vært i Norge og gjennomgått bedriftsgrenenes - også alt transportvesens - beskjeftigelsesforhold, bl.a. i stadike konferanser med landsorganisasjonens overløper Odd Fossum.

Vi presiserer igjen at det er Kongens og den norske Regjerings utrykkelige instruks at folket skal vise et forsiktig sinnelag. Det overlates til hver enkelt arbeidsgiver og arbeider å innrette sine handlinger etter beste skjønn, men tap aldri den synsvinkel av øye at arbeidskraftproblemet for tiden er et av Tysklands mest truende spørsmål.

v v v v v v v v v

*Da dette er litt prof. i minnelse av en slik annen
finner jeg tvil på at det er minnelse av dette
til posten*

T I D E N S R O P.

Hitler og den tyske propaganda har tydelig følelse av at tiden og situasjonen stiller dem visse høyst ubehagelige krav. Den tyske propaganda utfører en mer enn vanlig mistenkelig aktivitet, og sett på bakgrunn av den siste tids tyske nederlag forbauser det oss ikke det minste.

Det legges ikke lenger skjul på at situasjonen er kritisk, at den høyeste kraftanstrengelse er nødvendig om tyskerne skal ha noen utsikt til å ri stormen av. Vi andre er klar over at Tysklands sjangser for seier for lengst er forspilt. Tyskland har nå innstillet seg på en defensiv krigsførsel, og dermed har krigen, ifølge hitlers egne ord, mistet sin hensikt, som først og fremst var av offensiv karakter. Tyskland vil aldri få noen kompensasjonsfred. Krigen vil være til det nazistiske Tyskland er beseiret. Til en viss grad står det til det tyske folk selv om det vil gjøre avviklingsprosessen kort eller lang og smertefull. Imidlertid har hitler følelsen av at vannet begynner å stige ham til halsen og offentliggjør i den tyske presse et "Ruf der Zeit" - et tidens rop.

"Jeg ønsker å bestå i ære for fortid og framtid" skriver hitler, "og sammen med meg skal i ære det tyske folk bestå".

Vi forstår så inderlig godt hitlers ønske både for hans eget vedkommende og for Tyskland. Hitler vet, eller burde i alle fall vite, at er det noe han har forspilt for fortid og framtid, så er det Tysklands ære. Hans egen ære lar vi med god samvittighet stå hen. Han har latt Tyskland stå fram for den siviliserte verden som barbariets og brutalitetens arnested. Han har lagt Tysklands åndsliv og kulturliv øde. Han har sperret landets beste menn inne i konsentrasjonsleire eller fengsler eller tvunget dem til å forlate landet. Han har gitt de perverse, sadistiske og de halvdannede herredømmet og har latt Tyskland stå fram for verden og de undervungne land som slavepiskere, utbyttere, løftebrytere og den som tar de usleste forredere og midler i sitt sold. Hitler har forspilt Tysklands ære og en meysommelig vei vil det bli for det tyske folk å rehabilitere seg etter disse års avsløringer.

"Den nåværende generasjon bærer Tysklands skjebne, Tysklands framtid eller Tysklands undergang", sier hitler. Han fortier at han selv en gang har påtatt seg Tysklands skjebne, påtatt seg å føre landet fram til seier. Nå er seiren svunnet inn i det blå og hitler legger folkets skjebne på dets egne skuldre - etter at han selv har lagt alt til rette for sammenbruddet.

Hitler er den dyreste mann det tyske folk har fostret. Det vil en gang bli den tyske histories dom over sin fører. Nå vet han å stille alternativer: Seier eller undergang! Den alminnelige tysker vet nå at seier er utelukket, den trøst han får høre er det siste alternativets virkelighet.

Det tyske folk blir i sannhet surrogat-foret med oppstivninger for tiden. Logikken i de tyske argumenter er mer enn tvilsom. Om begrunnelser er det ikke lenger tale. Alt er bare postulator. Hitler medgir det selv i sitt "Ruf der Zeit": "Tyskland kan bare gi sine fiender et svar", sier han, "Tyskland kommer til å leve, og derfor (!) vil det seire."

v v v v v v v v v

OVERLÆRER JØSSINGBO:

"Hvorfor kaller du "generalmajor" Oliver Møystad Benaja ben Jojada?" sa byggmester Middelvei. "Benaja ben Jojada var også general", svarte overlærer Jøssingbo. "Han var sjef for kong Davids hird, likesom Møystad for vidkun abrahams, og hans hird har samme sammensetning som kong Davids. Den bestod nemlig også av de kreti og de pleti."

Det er et forjettende vårbud nå når det begynner å gjøre i den politiske kloakk som kaller seg nasjonal samling. Men når rottene forlater den synkende skutt, er det på høye tid at vi gjør i stand rottefellene.

v v v v v v v v v

DE VIKTIGSTE KRIGSMELDINGER PR. 19/2-43.

VESTEUROPA: Britiske bombefly foretok i natt et kraftig angrep mot den store tyske marinebasis Wilhelmshafen. Værforholdene var meget gode. 4 bombefly savnes. Andre britiske fly angrep i natt transportmål i Nord-Frankrike og Belgia og tysk skipsfart utenfor den hollandske kyst. Transportmål i Frankrike og Belgia ble angrepet i dagslys såvel onsdag som torsdag. - Ingen tyske fly viste seg over Storbritannia i natt.

RUSSLAND: Dagens russiske kom. melder at russerne i natt har fortsatt sin offensiv vestover. 3 russiske kolonner rykker nå fram mot Orel, det viktige jernbaneknutepunktet mellom Moskva, Karkow og Syd-Russland. De rykker fram fra nord, øst og syd. Samtidig nærmer den røde hær seg, på den sydlige fløy, Taganrog, 80 km. vest for Rostow. Tyskerne er kastet ut fra flere bebodde steder i dette område. - De tyske styrker inntar nå nye stillinger nord for Taganrog, heter det i en melding fra Berlin. Det russiske kom. melder at tyske politiregimenter blir kastet inn i kampen. Fanger forteller at den 430. divisjon, som består av tysk sikkerhetspoliti, forsterket med gestapo-avdelinger, nylig ble satt inn i kampen, men hele styrken ble ødelagt. - Vest for Karkow har russerne utvidet den kilen som ble drevet inn i de tyske stillinger, og de presser seg fram mot Poltava, jernbaneknutepunktet 350 km. sydøst for Kiev. Tyske motangrep har ikke klart å stanse framrykningen. Erobringen av Makejev Kugan ble kjent i går kveld. Det er etter dette ikke stor åpning igjen for tyskerne til å slippe ut av Donetsbassenget. 2 russiske arméer rykker samtidig fram mot Stalino, det store kull og stålsentrum, og i dag ble det meldt om et nytt framstøt sydøstover fra et punkt 75 km. vest for Lichaja. - I Kaukasus har den røde hær rykket fram over 30 km. fra Krasnodar, for å ta Severskaja, som ligger på jernbanelinjen til Noworossijsk. De har derved innsnevret det lille område som fremdeles er på tyske hender østenfor stredet ved Kertsj.

Finnene blir mer og mer engstlig over den russiske framgang. En avis skriver: En av den nydannede regjerings viktigste oppgaver blir å finne det rette øyeblikk for Finland til å trekke seg ut av krigen. Også fra andre vasallstater kommer det meldinger om at den jævne mann gjerne vil prøve å komme ut av krigen. I Bulgaria har det foregått en rekke mord av tyskere og quislinger den siste uken. I Romania er offiserer og sivile blitt arrestert, siktet for opprørske tendenser. Det sies at mellom 30 og 40.000 mann har desertert fra den rumenske hær.

NORD-AFRIKA: Dagens Kairokom. melder at den 8. britiske armé har tatt den siste av de tre viktige forsvarsposter i Rommels hovedforsvarslinje i syd-avsnittet i Tunisia. Stedet ligger 45 km. syd for Medinin, som er okkupert tidligere. Kom. sier at det har vært artilleridueller i dette område. - I Midt-Tunisia opplyser sjefen for de franske styrker i går kveld at den tyske framrykning er blitt stanset. De amerikanske styrker holder nå stand i høydene på søndre flanke. - En amerikansk kroniker sier: Den tyske framgangen vil ikke få noen avgjørende innflytelse på felttoget, men den gir fienden mer plass til å manøvrere og minsker amerikanernes sjangse til å bryte gjennom til havet. De amerikanske tap har vært betydelige, men de kjemper tappert og påførte tyskerne tap som fienden neppe hadde råd til. - Lenger nord har franske styrker slått tilbake et nytt framstøt av tanks og infanteri. - Det har også vært foretatt flere flyangrep mot mål i Italia og skipsfart utenfor Tunisia.

v v v v v v v v v

LOKALT: Terboven og quisling skal begge tale førstkommandemandag. Foranledningen er den sivile arbeidsmobilisering som forestår i Norge. Det arbeides med feberaktig iver på å skaffe fram det fornødne statistiske materiale for en omfattende utskrivning av ny arbeidskraft etter tysk mønster. Høye tyske tillitsmenn i Sauckels tjeneste har i siste uke vært i Norge og gjennomgått bedriftsgrenenes - også alt transportvesens - beskjeftigelsesforhold, bl.a. i stadike konferanser med landsorganisasjonens overløper Odd Fossum.

Vi presiserer igjen at det er Kongens og den norske Regjerings utrykkelige instruks at folket skal vise et forsiktig sinnelag. Det overlates til hver enkelt arbeidsgiver og arbeider å innrette sine handlinger etter beste skjønn, men tap aldri den synsvinkel av øye at arbeidskraftproblemet for tiden er et av Tysklands mest truende spørsmål.

v v v v v v v v v

*Da dette er blitt kjent i min postkasse er en slik annen
indrer seg rundt at det er min plikt å vite dette
til posten*

B L O D   O G   A R B E I D E .

Goebbels, som for omtrent 3 uker siden proklamerte nødvendigheten av den totale tyske mobilisering, er nå gått et skritt videre. Atter har han trommet sammen et masse møte av likesinnede for å stimulere det tyske folk i dets anstrengelser. Denne gang synes hans ord også å bære bud ut over Tysklands grenser, de lyder som et anslag og en forberedelse: "Det tyske folk stiller sitt blod til disposisjon - til gjengjeld må det øvrige Europa arbeide", uttalte Goebbels. Det er mulig at hans ord også vil medføre en total arbeidsmobilisering her i landet. "Fritt Folk" skriver i sin kommentar til talen at hele det norske folk spent lytter etter den røst som skal kalle folket til kamp, hvert menneske føler nå at det vil og må komme. Evis NS stiller seg til disposisjon for tyskerne, i et slit øyemed, har vi grunn til å tro at både partiet og tyskerne vil bli stilt ansikt til ansikt med høyest ubehagelige overraskelser. Det er mulig de med dette vil forsere fram en utvikling som utvilsomt vil være dem meget lite kjærkommen - nettopp nå. Den nærmeste framtid vil vise hva en total mobilisering innebærer etter norsk oppfatning.

Imidlertid kan det være grunn til å se litt på Goebbels' andre uttalelser på det store møte i Berliner Sportspalass. Tyskland opplever "for øyeblikket en hård militær belastning i øst", uttalte riksministeren. Det er det neppe tvil om! - "Faren er overhengende", tilsto han videre i sine hoved-teser. "Tiden er ikke inne nå til å spørre hvordan det hele er skjedd", belærte Goebbels. Ulykken har "sin dype, skjebnebestemte betydning", hevdet han, og det er vi heller ikke i tvil om. En kan ikke fortenke de tyske ledere i at de ikke gjennomskuet de gigantiske russiske kamouflasje- og skinn-manøvrer og "ikke klarte å vurdere Sovjetsamveldets krigspotensial riktig", framhevet Goebbels videre. Så er det i alle fall innrømmet fra "ansvarlig" hold at man har tatt seg vann over hodet. - "Vi nasjonalsosialistiske folkeledere" sa Goebbels, "er nå besluttet til alt". Det er ikke metodene, men resultatet som teller, hevdet han. "Når vi har seiret vil alle være våre venner," påsto han. I dette tror vi riksministeren tar feil. Vi ser bort fra at det er fåfengt for ham å stille opp denne eventualitet. La oss heller holde oss til realitetene: "Taper vi, kan vi telle våre venner på den ene hånds fingre", sa Goebbels. Det synes virkelig som om enkelte ting virkelig er gått opp for den tyske ledelse i den senere tid.

Hensikten med å søke å utnytte den rike krigspotensial ikke bare hos vårt eget folk, men også hos de betydelige deler av Europa som står til vår rådighet, er å frigjøre arméer av arbeidskrefter som igjen skal frigjøre arméer av kjempende frontsoldater med tanke på en ny vår- og sommer-offensiv. Men vi tror ikke lenger på suksessen av ytterligere tyske vår- og sommer-offensiver, Tyskland er sprengt. Om det tyske folk kommanderes eller suggereres til aldri så mange brusende ja-rop og tusenstemmige heil, så vil de ikke dermed vinne krigen. Det vet den tyske soldat, det vet nå de tyske offiserer, og hjemmefronten begynner mer og mer å skjønne det, - og de nasjonalsosialistiske ledere selv?

I sin propaganda har de nå satt alt inn på et kort, Hjelper ikke det, er det ingen flere muligheter igjen. Den desperate og hysteriske tone, den naive og latterlige antibolsjevikiske propaganda bestyrker alle i deres antagelser og overbevisning.

Iakttagelsen av Tysklands krampetrekkninger er et interessant fenomen, de vil blant annet skape det avgjørende bilde av de nasjonalegenskaper de seirende fredsmakter må ta stilling til. Det vil ikke skade om også tyskerne selv ble klar over dette faktum.

v v v   v v v   v v v

LUTHERSTIFTELSENS FORLAG har sveket den front som de øvrige kristelige forlag forsøker å holde mot nazifiseringen av den kristelige forleggervirksomhet.

Da de kristelige forlag ble truet med stans, hvis de ikke oppga sin holdning, meldte Lutherstiftelsens forlag seg ut av sammenslutningen for å unngå å komme i vanskeligheter. Derpå meldte forlaget seg inn i Den Norske Forleggerforening, hvor den beryktede Gunnar Stenersen sitter som kommissar. - Et slikt svik fortjener svar!

v v v   v v v   v v v

DE SISTE KRIGSMELDINGER PR. 22. FEBRUAR 1943.

RUSSLAND: Det siste russiske kom. melder om gjenerobring av flere jernbanebyer i det tett-bebygde industriområdet i det midtre Donets-basseng. Heftige gatekamper har foregått i dette område helt siden Rostov og Woroschilowgrads fall og siden tyskernes forsvarslinje langs Donets brøt sammen. En av byene som russerne gjenerobret i går var Bokovo, som er et viktig sentrum for stål og jernindustrien. Byen ligger 80 km. øst for Stalino. Den andre byen er Djakovo(?) som ligger 80 km. nordøst for Taganrog. Den tyske pinnsvinstilling ved Taganrog som beskyttet tyskernes høyre flanke i fjor vinter er nå truet av russernes framrykning vestover langs kystveien fra Rostov. - Dagens russiske kom. melder om kraftige tyske motangrep i Donets-bassengets vestlige avsnitt. Alt settes inn på å hindre russerne fra å stenge den siste retréttlinje fra Donets-bassenget til Dnjeper. Tyske panserstyrker drev i går en kile inn i de russiske stillinger ved Krasnoarmeisk, men etter heftige kamper ble tyskerne drevet tilbake. Bak de tyske styrker rykker russiske kolonner fram i retning av nedre Dnjeper og er nå under 50 km. fra det store tyske støttepunkt Dnjepropetrowsk. - I går ble det meldt om erobringen av Krasnograd, øst for Poltava, og Pavlograd, som ligger 65 km. fra Dnjepropetrowsk. Det ble også meldt at jernbanen mellom Taganrog og Stalino er brutt og at tyskerne i Taganrog står i fare for å bli avskåret. - Det foregår fremdeles heftige kamper i nærheten av den tyske pinnsvinstilling Orel. Tyskernes motangrep har vært kraftige, men også her er de blitt avvist med svære tap for fienden. De russiske styrker har nå gått over en annen viktig hovedvei mellom Orel og Kursk. - I Kaukasus er mange distrikter vest for Krasnodar blitt gjenerobret av russerne, deriblant Slavjanskaja. - En russisk undervannsbåt har angrepet en fiendtlig basis ved Nordishavet og senket et tysk transportskip og et forsyningskip. - H.M.Kong Georg VI har sendt et budskap til Sovjetsamveldet president i anledning den røde armées 25 års jubileum og har skjenket et æressverd til Stalingrad, som ble forsvart så heltmodig.

VEST-EUROPA: Britiske bombefly rettet i natt et kraftig angrep mot Bremen, som har et av Tysklands største ubåtverfter og er et viktig skipsbygningsentrum. Ingen britiske fly gikk tapt. - Fotografier tatt av speiderfly viser at det største ammunisjonslager i Wilhelmshafen ble sprengt i luften under angrepet den 11. februar. Ammunisjonen var lagret i lange skur, og fotografiene viser at 40 av dem er forsynnet. - Det var ingen fiendtlige fly over Storbritannia i natt.

NORD-AFRIKA: I dagens kom. fra de alliertes hovedkvarter i Nord-Afrika heter det at 3 tyske framstøt mot de alliertes linjer i Midt-Tunisia er slått tilbake. De tyske angrep foregikk nordvest for Kasserine, syd for Sbiba, og i det nordlige avsnitt i nærheten av Medjes el Bab. I tidligere meldinger fra krigskorrespondenter het det at tyskerne etter kraftige kamper hadde gått inn i Kasserinepasset, som er inngangsporten til slottene i Tunisia. Britiske tanksstyrker og nye amerikanske forsterkninger ble ført opp for å stanse det tyske angrep. Det foreligger ingen offisielle meldinger i dag fra avsnittet på sydøstkysten hvor den britiske 8. armé rykker framover fra Medenine i retning av Mareth, utgangspunktet for Mareth-linjen. - Både fra Kairo og Nord-Afrika blir det i dag meldt om omfattende flyangrep. Under angrep mot skip i Middelhavet ble 4 handelskip, 1 krigsskip og 2 eskorteskip truffet. Jernbanetomter ved Gafsa var hovedmålet til lands. - Allierte bombefly rettet også angrep mot havna i Palermo og andre mål på Sicilia. 4 fiendtlige fly ble ødelagt. 6 allierte fly savnes etter disse angrepene. - I går ble det meldt at svære amerikanske bombefly hadde rettet angrep mot Napoli og Cotrone. Ved Napoli ble et stort og to middelsstore skip ødelagt. - Det meldes at 5.000 politiske fanger i Nord-Afrika vil bli frigjort og sendt hjem innen 2 måneder.

DET FJERNE ØSTEN: Et kom. fra India i dag melder at det britiske flyvåpen gjorde omfattende angrep mot Burma i går. Amerikanske fly bombet det japanske hovedkvarter i Nord-Burma. Allierte fly i det sydvestlige Stillehav har også gjort mange angrep mot japanske baser, havner og flyplasser på Ny Guinea, Salomonøyene og Ny Britannia.

NEW YORK MELDINGER sier at ikke et eneste alliert eller nøytralt skip ble senket av tyske ubåter i det vestlige Atlanterhav i den siste uke. I de siste 3 uker ble bare 4 skip senket i dette område. - Ifølge en melding fra det amerikanske marinedepartement er den største amerikanske undervannsbåt gått tapt.

v v v   v v v   v v v

MOBILISERING AV DEN NORSKE ARBEIDSKRAFT.

"Ministerpresidenten" vedtok i går en lov om nasjonal arbeidsinnsats til fordel for tyskernes "kamp mot bolsjevismen".

I den anledning kan det være på sin plass å nevne at regjeringen quisling er et organ, som skylder okkupasjonsmakten sin tilværelse, og den kan ikke støtte seg på den overveldende del av det norske folk. Dens stats- og folkerettslige stilling er hermed bestemt: Den må under utøvelse av sin virksomhet holde seg innenfor de grenser som ved traktat og folkerett er opptrukket for okkupasjonsmakten selv, jfr. særlig landkrigsreglementets bestemmelser.

I Haager-konvensjonens bestemmelser om landkrigs lover og sedvaner heter det i art. 6: "... krigsfangere arbeide må ikke stå i noen forbindelse med krigsoperasjonene." Dette må da i desto høyere grad gjelde sivile personer i okkupert land. I art. 23 heter det: "Det er likeledes forbudt en krigsførende å tvinge motpartens underskott til å ta del i operasjonene mot deres eget land (sely i det tilfelle at de har vært i den krigsførendes tjeneste før krigens begynnelse)". I art. 52 heter det videre: "Ydelser in natura og tjenester kan kun fordras av kommuner og innvanere når det er til okkupasjonsherrens behov. De skal stå i forhold til landets hjelpkilder og skal ikke være av den natur at de innebærer forpliktelser for befolkningen til å ta del i krigsoperasjonene mot fedrelandet."

Hva der kan henregnes til "krigsoperasjoner mot fedrelandet" kan være gjenstand for tvil. Men når okkupanten dekreterer den såkalte "totale krig", må vel uttrykket få en meget omfattende fortolkning. Den forestående tvangsmobilisering av arbeidskraft i de okkuperte land til støtte for tysklands krigsproduksjon - som det kynisk erkjennes - blir derfor et nytt grovt brudd på folkerettens bestemmelser.

Haager-konvensjonen er selv klar over at dens bestemmelser (reglementer) ikke er uttømmende. For de tilfeller som ikke er innbefattet i de reglementariske bestemmelser er det dog vedtatt at folkerettens prinsipper gjelder, således som de framgår av fastslåtte sedvaner mellom siviliserte nasjoner, menneskelighetens lover og den offentlige samvittighets krav. I denne ånd skal reglementet forstås.

Uten i dag å ta noe standpunkt til den nye forordning vil vi atter igjen påpeke at det er kongens og den norske regjeringens uttrykkelige instruks at folket skal vise et forsiktig sinne, uten derved å tape av syne at arbeidsproblemet for tiden er et av tysklands mest truende spørsmål.

vvv vVv vVv TVUNGEN SELSKAPELIGHET.

Sist torsdag fant det nye selskapet hos Reichskommissar Terboven sted. Det forløp uten sensasjoner av noen art. Terboven oppholdt seg ikke denne gang ved den bolsjevikiske fare, men ga en 5 kvarters maysommelig utredning om sosialpolitikk, hvor han sammenlignet vårt gamle styres "uvelighet" med nyordningens "framragende" innsats under tysk innflytelse. Han ga en rekke talloppgaver for hver industrigren. Flere av tallene var riktige. De konklusjoner han trakk av dem var derimot fullstendig germanske i sin forvrengelse av sannheten.

Etter talen tok det uniformerte og smokingklede selskap fatt på den rike oppdekning og skuespillet fra det første Skaugum-selskap gjentok seg, idet Terboven og sikkerhetspolitiet høye representanter med Redless og Neumann (beddelsen Heydrichs medarbeider) i spissen gikk fra bord til bord og underholdt seg med selskapet. Samtalene sto her i arbeidsmobiliseringens tegn. - Så snart kaffen var drukket, brøt den norske og nokterne delen av selskapet opp, mens de øvrige fortsatte festlighetene i en friere tone.

I tillegg til de 20 innbudte nordmenn, hvorav det bare hadde lyktes 2-3 å komme seg unda "innbydelsen", fantes et dusin NS-medlemmer, deriblant "ministrene" Lippstad og Fuglesang, Fermann, Brødrene Dysthe, Hans Gudé og enkelte herrer som Conrad Langgaard om hvem det kan sies at det er den norske hjemmefront knekkende likegyldig hvorvidt de er formelle partimedlemmer eller ikke. quisling var heller ikke innbudt til dette møte, også v. Falkenhorst var fraværende. Det siste forholdet er for så vidt politisk uinteressant, som en lenge har visst at det også i Norge er det nasjonalsosialistiske parti og ikke generalene som har den bestemmende makt.

Det er en ny form for selskapelighet som er innført i Norge gjennom selskapeligheten hos Terboven. Framgangsriken ved arrangementet atskiller seg imidlertid ikke fra de metoder som tyskerne ellers finner for godt å betjene seg av. De uylkelige nordmenn som blir utpekt har ikke bare valget mellom Skaugum eller Grittar konsekvensen av. Verre er det når det fra informert norsk hold i seg selv gjerne te ble antydnet at Terboven befinner seg i en nervøs sinnsstemning og at en organisert vegring av framfætte vil kunne gå ut over andre personer - våre landsmenn i konsentrasjonsleir, de 13 dødsdømte som fremdeles ikke har fått benådningsspørsmålet avgjort, og flere. Når Terboven denne gang åpnet sin tale med å fortelle at det nye selskapet fant sted etter oppfordring fra gjestene i selskapet den 8. desember, er dette bevisst løgn. Det ble nemlig allerede før desember-møtet erklært fra tysk side at det var hensikten å arrangere flere lignende sammenkomster i fremtiden, således for de forretningslivets og skipsfartens menn som ble innbudt denne gang. - Også i forbindelse med det nye møte het det den gang, ville det bli sluppet løs en pulje fra fengslene. - Hvilken glede Terboven kan ha av denne usmakelige form for selskapelighet på Skaugum er vanskelig å forstå. Hvis han har trodd at det var gjestenes frivillige å møte fram, kunne han i alle fall ha spart et par av dem den ymykelse å bli innbudt, nemlig de to av selskapet som har tilbragt en del av okkupasjonstiden i konsentrasjonsleir. For disse herrer kan da i hvert fall ikke med rimelighet forutsettes å være lystre i retning av selskapelig omgang med der Herr Reichskommissar i Kronprinsens hjem på Skaugum.

Det er heller ikke stor grunn til å oppholde seg med den politiske side av saken, slik som man gjør bl.a. i Sverige. At Terboven søker kontakt med innflytelsesrike nordmenn bak quislings rygg, bunner sikkert ikke i håpet om noe resultat av hjerteligere art. Det hele synes å være en personlig forfengelig sak fra Terbovens side. Det er sirkusdirektøren som gir oppvisning i kunsten å temme.

vvv vVv vVv

DE VIKTIGSTE KRIGSMELDINGER PR. 24/2-1943.

RUSSLAND: Dagens sovjetkommuniké melder om ny framgang langs hele sydfronten mellom Orel og Rostov. Det nordligste framstøt fant sted mellom Orel og Kursk, der kraftige russiske styrker har trengt gjennom sterke tyske stillinger, krysset en kanal og erobret flere bebodde strek. Kom. i natt meldte at Malo Archangelisk, 65 km. syd for Orel var inntatt. "Den Røde Stjerne" skriver at store mengder britiske og amerikanske tanks blir brukt i slaget om Orel. Det blir meldt at 3 store kolonner med tunge russiske tanks og motorisert infanteri har hatt ny framgang nordvest for Karkow, etter erobringen av 3 tyske pinnsvinstillinger, Sumy ved jernbanen mellom Karkow og Kiev, Ljubebi (?) 80 km. nord for Poltava og Achtyrak ved hovedveien fra Karkow til Kiev. I dette området er nå russerne omtrent 130 km. vest for jernbanen mellom Karkow og Kursk, som tyskerne ble drevet bort fra forrige fredag. - I Denets-bassenget har tyskerne satt inn nye reserver i et forsøk på å holde tilbakeveien åpen. Russerne har slått tilbake en ny rekke motangrep i Krasnoarmeisk-området og ødelagt 41 tyske tanks og over 100 lastebiler for troppetransport under 2 dages kamper. I går ble 35 tyske fly som støttet motangrepene, ødelagt av russerne. - Dagens kom. melder også at russerne har rykket videre fram sydvest for Woroschilowgrad og vest for Rostov.

NORD-AFRIKA: Dagens kom. fra Nord-Afrika melder at etter 3 dages kraftige kamper i områdene nord og vest for Kasserine i Midt-Tunisia, har amerikanske og britiske styrker stanset de tyske angrep og drevet fienden tilbake. De tok mange fanger og rikt bytte. - Lenger nord fortsetter de allierte sin offensive patruljevirkosomhet. - Det foreligger ingen offisielle meldinger fra Syd-Tunisia, der patruljer fra den 8. armée skal være i ferd med å angripe befestninger i Mareth-linjen. - Om de siste allierte luftoperasjoner sier kom. at jagere og bombefly i hele går angrep tyske kolonner som trekker seg tilbake i Kasserine-området. En del tyske motorkjøretøyer ble ødelagt. Natt til tirsdag angrep allierte bombefly Bizerta og bombet en fiendtlig flyplass i nærheten av Kairuang. 5 ferger med motortransporter ble senket utenfor Tunisia-kysten. 8 allierte fly savnes. 4 fiendtlige fly ble ødelagt.

FRISKARER har opprettet en virkelig front i Vest-Bosnia og Vest-Kroatia og tyskerne har nå proklamert at det er innført krigslov her. Byen Bosanta Krupa i Vest-Bosnia er blitt fullstendig ødelagt av det tyske flyvåpen. Det blir også meldt at en større tysk styrke rykker nedover dalstrøket langs elven Drina, i distriktet sydvest for Beograd.

20 **GRØSKE GISLER** er henrettet som represalier for at en tysk vakt ble drept i Saloniki. - Det meldes også at den tyske militærdomstol i Paris har dømt til døden 11 franske personer fra Lille, anklaget for å ha hjulpet fienden og for å ha vært i besiddelse av våpen. Det blir meldt at dommen er fullbyrdet.

DET FJERNE ØSTEN Det raser heftige kamper til lands i området på grensen mellom Burma og Yunan-provinsen. Kinesiske tropper har jaget på flukt japanske styrker nordvest for Kanton. Viktige stillinger i Akyabområdet er bombet. - I det sydvestlige Stillehav har tunge amerikanske bombefly oppnådd 3 fulltreffere på en japansk krysser eller stor destroyer i Rabaulhavna på Ny Britannia.

FINNLAND: I anledning de vink som har forekommet om at tiden er inne for Finland til å løsrive seg fra aksen, uttalte Sumner Wells i går: Den amerikanske regjering håper at Finland ikke vil fortsette den politikk som gir effektiv hjelp til De Forente Staters og de forente nasjoners fiender.

vvv vVv vVv

ARBEIDSMOBILISERINGEN.

Møtet i Klingenberg Kino begynte med germanske marsjer. Så kom den tyske hallo-mann inn og meldte: Die deutsche Sendung in Norwegen. - Han presenterte "minister" Vogelsang, som skulle innlede en Gross-Kundgebung. Forrederen Nakling oversatte til Fuglesang som så ga ordet til quisling, hvis nye uoffisielle tittel blant tyskerne i Norge er: Hassableiter. Etter der Hassableiters tale spiltes Niebelungens marsj, og så talte der Herr Reichskommissar, fulgt av Deutschland über alles, Horst Wessel-sangen og Ja, vi elsker.

Der Herr ministerpresident und Hassableiter quisling talte om bolsjevismen. Terboven utfoldet seg også over dette emne, og med livlig fantasi utmalte han det asiatiske menneske, som på tysk betyr russere, ikke f.eks. japanere. Der

asiatische Untermensch kann begå alt det som er ~~utenkelig for de deutsche Über-~~
mensch. De kan deportere mennesker, og de kan ta gisler. Mot faren fra øst må
alle reise seg, alle germanere, alle tilhengere av de urgermanske begreper om
menneskeverd og lov og rett og sivilisasjon. Der Herr Hassableiter har reist
seg! Han har utstedt en lov som skal tvinge det norske folk til å komme sine
"beskyttere" til undsetning i den ytterste nød. Alle skal arbeide for Tyskland.
En særlig oppgave er tiltenkt det norske folk hvis Tyskland kan reddes fra ne-
derlaget. En særlig oppgave! - I det storgermanske fellesskap som ifølge Ter-
boven ikke bygger på nasjoner, men på ære, rase og blod, skal innbyggerne av
das Gebiet Norwegen ha en lavere levestandard enn den som folket selv har vist
at det kan arbeide seg fram til. Terboven har fra første stund oppstillet det-
te mål for sin innpassning av den norske folkegruppe i den nye ordening. Norge
skal arbeide for Tyskland. Det er målet, - og det er overlatt til forrederne
å finne midlene. De er i full gang med det.

Mobiliseringen gjelder nå arbeidslivet, men oppgaven er å hjelpe Tyskland
til å avverge en fortsatt katastrofe i Russland. Desperasjonen kan komme til å
trekke nye konsekvenser etter seg i Norge. Konsekvenser som vil føles som mer
og mer opprørende folkerettsbrudd og samvittighetsmord. Bak forrederens tiltak
står ifølge Terboven hele det tyske rikets autoritet. Han advarte i samme for-
bindelse Sverige.

På randen av avgrunden spiller det tyske folk et meget høyt spill. Det
forsøker å gi det store russiske folk følelsen av at russerne under kampen for
sin frihet, under sine mest heroiske anstrengelser for å kaste overfallsmennene
ut av Russland, har hele det europeiske kontinent imot seg. Norge har aldri
hatt og har heller ikke i dag noe utestående med Sovjetsamveldet. - Våre sjø-
menn setter livet inn ombord på vår store flåte for å holde Russlands og de al-
liertes livslinjer åpne under kampen mot det tyske forsøk på å vinne verdensher-
redømmet. Vi har sett mange bevis for at Russland forstår å verdsette det, og
vi vet at det er med varme ønsker at Sovjetsamveldet ser fram mot Norges gjen-
reisning som et helt selvstendig folk etter den kamp det har ført og fortsetter
å føre på Russlands og de alliertes side. Sovjetsamveldet har også tiltrått
de høytidelige allierte erklæringer om fredsmålene, som i første rekke garante-
rer våre lands integritet.

Hitler håper ennå på at bolsjevikspøkelset, som har gjort ham så mange
tjenester, skal kunne hjelpe ham til å så splid mellom de allierte og bringe
noen over på hans side. Han forregner seg. Vi ser tvert imot at visse land
forsøker å redde seg ut av krigen mot Russland, jo før jo heller. Han kan for-
hale sitt nederlag og han kan trekke store verdier med seg i ulykken.

Alle voksne kvinner og menn, arbeidere, funksjonærer og driftsherrer står
nå på terskelen til nye menneskelige tragedier. Vi vet at hvert dagsverk ydet
fienden betyr en utsettelse av befrielsen. Og vi vet at vi selv kommer til å
bære vår del av følgene ved en forlenget besettelse og utplyndring.

"Regjeringen" quislings lover og forordninger er ulovlige da de går ut over
det maktområde som er bestemt i Haagerkonvensjonens art. 43, som lyder:

"Når den lovmessige makt faktisk er gått over til okkupanten, skal denne ta
"enhver forholdsregel, som beror på ham, for så vidt mulig å gjenopprette og
"sikre den offentlige orden og det offentlige liv. Okkupanten skal herunder
"respekttere de lover som gjelder i landet, med mindre der foreligger absolutte
"hindringer herfor."

"Regjeringen" quisling er innsatt av okkupasjonsmakten med mandat av denne.
"Regjeringens" maktområde er derfor ikke større enn okkupasjonsmaktens.

Norge er i krig med Tyskland. Okkupanten har gjennom "regjeringen" quisling
forordnet nasjonal arbeidsplikt i Norge. I Haagerkonvensjonens art. 52 heter det:
"Ydelser in natura og tjenester kan kun forføres av kommuner og innvånere når
"det er til okkupasjonsherrens behov. ...."

Parolen til oss alle blir derfor: De som blir tatt til nasjonal arbeids-
plikt i landbruk, skogbruk, fiskeri og transport skal fullt ut gjøre sin plikt
for å berge landet. Alle tjenester som er av den natur at de direkte eller in-
direkte innebærer forpliktelser for befolkningen til å ta del i krigsoperasjoner
mot fedrelandet skal nektes. Tjenester utenfor landets grenser skal nektes un-
der henvisning til Haagerkonvensjonens klare bestemmelser, som er underskrevet
av Tyskland. - Enhver vil best vite hvordan hver enkelt kan og bør handle i
den gitte situasjon. Ingen vil kreve det umulige, men vi vil sondre mellom dem
som tenker og handler som ansvarsbevisste nordmenn og dem som letter oppgaven
for fienden. - Ett er sikkert. Det er det ytterste middel Tyskland og forre-
derne har grepet til, og det er frykten for nederlaget som har drevet dem til det.

DE VIKTIGSTE KRIGSMELDINGER PR. 26/2-43.

VEST-EUROPA: En stor britisk bombestyrke rettet i natt et kraftig angrep
mot Nürnberg i Bayern. Mål i Vest-Tyskland ble også bombet. Andre fly la ut
miner i fiendtlige farvann. 9 britiske fly savnes etter disse operasjoner.
Nürnberg som er samlingsstedet for nazistenes årsfester er nå blitt angrepet
5 ganger. Det er et av de viktigste knutepunkter på jernbanen mellom Vest-
Tyskland og Italia. Det er mange maskinfabrikker og elektriske anlegg i byen.
En stor styrke amerikanske bombefly var over Nordvest-Tyskland i dag blir det
meldt i kveld fra det amerikanske flyvåpens hovedkvarter i Europa. Nærmere en-
keltheter ventes senere. - 3 tyske jagerfly ble skutt ned utenfor den engelske
kyst i dag. - Wilhelmshafen ble angrepet av en stor styrke britiske bombefly
natt til i går. Ingen britiske fly gikk tapt.

NORD-AFRIKA: I dagens kommuniké heter det: Kasserine-passet er nå på vå-
re hender. Britisk og amerikansk infanteri, støttet av tanks, rettet vellykte
angrep mot fiendens baktropper og tvang alle fiendtlige styrker som fremdeles
befant seg i passet til å trekke seg tilbake. De høytliggende områder nordøst
og sydvest for passet, er nå også på våre hender. Våre framskutte tropper opp-
rettholdt hele dagen kontakt med fienden, som har lagt ut mengder av miner for
å dekke sitt tilbaketog. Våre patruljer forfulgte fienden inn i Sbiba-området,
og rykket fram fra 15 til 25 km. i dybden. - Under et vellykket angrep nord for
Burada(?) led fienden tap og en del fiendtlige soldater ble tatt til fange.
Om virksomheten i luften heter det i kommunikéet: I løpet av dagen patruljerte
våre jagerfly hele den tunisiske front. Angrep ble rettet mot fiendens transpor-
ter og et fiendtlige jagerfly ble skutt ned. Jagerfly angrep motortransporter
og flyplassen i nærheten av Gabes. I natt fortsatte våre fly angrepene mot den
retirerende fiende og bombet mål i og i nærheten av Sbeitla og Gafsa. Et ammu-
nisjonslager ble truffet og det oppstod branner på begge steder. Tunge og mid-
delsstore bombefly fra Midtøsten angrep Gabes og Marethlinjen. Flygende fest-
ninger bombet dokkene i Bizerta i går. 2 fiendtlige fly ble skutt ned av eskor-
teflyene. 3 allierte fly savnes etter alle disse operasjonene. - Tunge ameri-
kanske bombefly angrep igjen Napoli onsdag. Havnen i Cotrone i Tarantobukten
ble også bombet. Ingen fly gikk tapt.

RUSSLAND: Russerne øker sitt press mot Orel, hvor kampene stadig blir
voldsommere. Slaget om Orel ser ut til å ha nådd et høydepunkt, og kampene er
nå like hårde nord for byen som syd for den. Kampsonen er også blitt utvidet
i nordvestlig retning. - Det blir meldt i ettermiddag at russiske tanks har
trengt igjennom en viktig rysk forsvarslinje langs en bratt islagt elvebredd
syd for Orel. - Fra det nordlige Ukraine, vest for Karkow, melder kom. fra
Moskva i dag at russiske kolonner som trekker framover langs jernbanen til Kiev
i retning av Konotop, har frigjort ennå flere byer. Et tysk motangrep ble av-
vist. - Fra Donetsbassenget meldes i dag om voldsomme kamper sydvest for Krama-
torskaja. Tyskerne setter der inn tanks og motorisert infanteri for å stanse
det russiske framstøt mot syd, som søker å stenge den åpning som tyskerne i Do-
netsbassenget ennå kan slippe igjennom. Imens har russiske framstøt skåret
dypere inn i det område som fremdeles er okkupert av tyskerne. Sydvest for
Woroschilowgrad har russiske tropper under et overraskelsesangrep erobret ennå
et sterkt befestet sted. I den sydlige del av Donetsbassenget er russerne nå
kommet over elven Mius. Taganrog er blitt omgått og russerne truer med å splitte
de tyske styrker i to. - I Kaukasus har de russiske tropper som nærmer seg Nowo-
rossijsk okkupert en jernbanestasjon etter å ha utslettet den tyske garnison.
Som følge av de siste russiske seire er det tyske brohode som beskytter tysker-
nes utsatte retrettlinje over Kertsj-stredet blitt ennå mindre. Reuters korre-
spondent i Moskva melder i ettermiddag at russiske bombefly bryter opp isen på
Kertsj-stredet, for å hindre tyskerne i å få forsyninger over fra Krim.

DEN BRITISKE KRIGSMINISTER sa i går at de allierte som før i første rekke
hadde spilt en defensiv rolle, i det siste året er gått over til aktive forbe-
redelser for en offensiv krigsførsel. Et stort antall høyt trenede, regulære
tropper blir frigjort fra lokalt forsvar, for å kunne brukes til angrep. Våre
kanadiske venner, sa krigsministeren, vil ikke behøve å vente stort lenger.

v v v v v v v v v

BOLSJEVIKSPØKELSE T.

Agitasjonen i den nazistiske presse gjelder nå ikke lenger i første rekke Churchill og det degenererte engelske samfunn, eller Roosevelt og hans krigsskyld. Nå skal alle våpen vendes mot bolsjevikspøkelset "faren fra øst", og nazistene tror tyensynlig her vil få et mer lydhørt og takknemlig publikum enn i pressefelttogene mot de angelsaksiske demokratier. Agitasjonen blir nå anslått i toner vi til dels før har hørt i den borgerlige presse. Dessuten vet en mindre om forholdene i Russland og overtro og sensasjon biter seg lettere fast.

I en skrivelse fra pressedirektoratet til avisene, datert 10/2-1943, anmodes disse "om fortsatt å vie faren fra øst oppmerksomhet i ledere og billadstoff. I minst 3. hvert nummer bør stoffet behandles på lederplass."

Det henvises til en del mønstergyldige eksempler på denne propaganda og det "anbefales i den utstrekning plassen tillater å bringe sitater av norske uttalelser under den finske vinterkrig 1939/40."

Fra tysk hold har alle kristelige blade nå fått ordre om å beskjeftige seg med bolsjevik-trusselen. Det må ikke skinne igjennom at disse propaganda-artikler er bestilte, de skal serveres i bladets eget navn som redaksjonens egen mening. I den anledning nedla den midlertidige kirkeledelse protest hos de tyske myndigheter, men fikk til svar at faren fra Russland nå var så overhengende at alle midler måtte tas i bruk for å bekjempe den. Det ble også anført fra kirkelig hold, at påbudet stred mot Terbovens løfte til kirken og kristenfolket. Det ble da kort og godt svart at Tysklands kamp i dag også er kirkens kamp.

Med bakgrunn i disse forhold blir da våre aviser og blad oversvømmet med naiv og latterlig antibolsjevikisk redselspropaganda. Russland blir framstillet som arnestedet for alle redsler og all tortur, og skildringene lyder ganske som en tysk selvbiografi. Vi kjenner igjen alt fra de overgrep og grusomheter som er begått her i landet mot norske borgere - av tyskere.

Bolsjevisme er kaos, heter det, uaktet vi må si at russerne synes å ha organisert sine krefter ganske godt. På 20 år har sovjetssystemet av et sløvet, overtroisk og uvitende folk skapt en av verdens første industrinasjoner med ingeniører og vitenskapsmenn som hører til verdens beste. Russerne har endog evenet den største organisatoriske bedrift som noen sinne er blitt utført, nemlig å flytte nesten et helt lands industrimaskineri for jern og stålproduksjon etter hvert som fienden rykker fram. Tyskerne har endog sett seg nødsaget til å innrømme at det russiske krigsmateriell også i kvalitet ofte overgår det tyske.

Russerne som kjemper en forsvarskrig langt inne i sitt eget land, for sine egne og verdifulleste distrikter, blir av tyskerne framstillet som en trussel som holder på å velte inn over Europa og som nok ikke vil stanse ved kanalen.

Hva skal vi si til Tyskland som har erobret og som undertrykker eller over press på snart hele Europa? Dette nazityskland raser mot Sovjets ønske om å skaffe seg en isfri havn, et ønske som det hittil ikke har satt fram i noen voldelig form.

Vi må alle en gang lære å se tingene i deres rette lys: Tyskland, ikke Russland er faren. Det tyske åk er en realitet, den russiske fare høyst en eventualitet, og dertil en eventualitet som har ytterst lite for seg.

Russland er vår allierte i denne krig, og det land som har gjort at vi i dag kan se fram mot befrielsens dag som noe relativt nært forestående. Russland har bragt de allierte nasjoner seiren nærmere, det har ved sin innsats forskånet de okkuperte land for en uendelig sum av nød, lidelser og påkjenninger som en krig i langdrag uvegerlig ville ha medført. Det er i dag en hver nordmanns plikt å motarbeide den antibolsjevikiske propaganda - bolsjevikspøkelset, "faren fra øst".

vVv vVv vVv

Ibseh:

Der er omslag i vente! Klem på med talene!
Veirhanen på fløien har forandret signalene.

vVv vVv vVv

DE VIKTIGSTE KRIGSNYHETER PR. 1. MARS 1943.

VEST-EUROPA: Det britiske flyvåpen rettet i natt et kraftig angrep mot den tyske ubåtbasis ved St. Nazaire. Over 1.000 ton sprengbomber og store mengder brannbomber ble kastet mot målet. Angrepet som foregikk under gode værforhold ble gjennomført på litt over 30 minutter. Luftvernet ble overveldet og det var liten motstand fra tyske jagerfly. Andre britiske bombefly angrep i natt mål i Vest-Tyskland. 5 fly savnes etter disse operasjoner. Natt til lørdag var Köln utsatt for et kraftig bombardement av britiske bombefly. - Tysklands vestfront er nå blitt ustanselig bombardert i 3 dager og 4 netter. I dette tidsrom har det vært 16 forskjellige framstøt fra luftbaser i Storbritannia. Fra natt til fredag og inn til lørdag morgen tok over 2.000 fly fra Storbritannia del i denne offensive og tilbake på en distanse på omlag 2.000.000 km. - Intet tysk fly har i løpet av de siste to dager vist seg over Storbritannia.

NORD-AFRIKA: Dagens kommuniké melder: I Midt-Tunisia fortsatte våre patruljer i går sin framrykning fra Kasserine-passet i retning av Sbeitla uten å møte noen motstand fra fiendens side. I nord fortsatte fienden sine angrep, stort sett i mindre målestokk. Nordøst for Beja ble det gjort nye angrep mot våre stillinger hele dagen. Fienden satte tanks og infanteri inn i slaget under forsøk på å trenge gjennom våre stillinger, men i hvert eneste tilfelle ble disse angrep slått tilbake og fienden led svære tap både av menn og tanks. På den 8. armés front var våre patruljer i kontakt med fienden. Kom. melder også om omfattende allierte luftangrep mot fiendtlige tropper og kjøretøyer. Amerikanske flygende festninger angrep mål på Sardinia. Minst 8 fiendtlige jagerfly ble skutt ned. 12 allierte fly savnes fra disse og tidligere operasjoner.

RUSSLAND: Dagens russiske kom. melder at et tysk motangrep igjen er slått tilbake i det østre Donets-området. I hele går ble store styrker tyske tanks og motorisert infanteri kastet inn i det ene motangrep etter det annet. I området ved Kramatorskaja var det en by som skiftet hender flere ganger i løpet av dagen, men da det ble mørkt var den på russernes hender. Over 500 tyske falne lå igjen i gatene. - Kommunikéet fra den tyske overkommando hevdet i går at tyskerne hadde erobret Kramatorskaja og Losowaja, men det foreligger ingen bekræftelse fra russisk hold. - Det siste kommuniké fra Moskva melder om ny russisk framgang vest for Karkow og vest for Kursk. I dette område rykker russerne fram på en bred front mot nye viktige bindelegg i det tyske jernbanesystem fra nord til syd. Ukrainske friskarere som opererer bak den tyske front har igjen avsporet to tog som var fullastet med tyske tropper. - Fra tyske kilder blir det meldt om russiske angrep nord for Orel og i Leningrad-avsnittet. "Den Røde Stjerne" skriver: Den tid er ikke fjern da nord vil tale samme språk som syd.

DET FJERNE ØSTEN: Dagens australske kommuniké melder at japanerne har forsterket sine tropper langs øykjeden utenfor Nord-Australia. På Timor-øya har australske fly ødelagt 13 fly på bakken og skadet 9 andre. Lenger øst har australske tropper på Ny Guinea drevet japanerne 50 km. lenger tilbake syd for Salamaua. Amerikanske bombefly, med India som utgangspunkt, har oppnådd 4 fulltreffere mot en lastebåt på 7.000 ton syd for Rangoon. Man antar at skipet er sunket. Amerikanske jagerfly og jagerbombefly har gjort et stort angrep mot en japansk basis i Nord-Burma.

NS-MÅNEDSHEFTET NR. 12 ble beslaglagt fordi det inneholdt en artikkel som feldte en knusende dom over partiets forbrytelser. Under tittelen: "Stillingen i dag" ble det pekt på at det er som mennesker partiets medlemmer blir bedømt av utenforstående. I en politisk kamptid vil makten tiltrekke moralsk degenererte individer. Et spørsmål som jødespørsmålet må løses slik at også jødene blir betraktet som mennesker, og vi må, heter det, være på vakt mot å komme i konflikt med rettferdighetens evige bud. Framfor alt må vi være på vakt mot å ødelegge rettferdighetsfølelsen i oss selv. Det hjelper lite å vinne den hele verden, hvis en tar skade på sin sjel. - Det er klart at en slik lære ikke må se dagens lys i nazistenes organ.

BRITISK PROTEST TIL DEN SVENSKKE REGJERING: Den britiske utenriksminister har mottatt en protest fra den britiske regjering mot at det blir bygget tyske marinefartøyer ved svenske verfter. Protesten er tatt under alvorlig overveielse. Det opplyses at bygning av marinefartøyer i et nøytralt land til et krigførende er forbudt ved internasjonal lov.

vVv vVv vVv